

*Prof. Anghel N. Rugina*145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580SCRISORI CATRE TARANU POT SA GRESEASCA SI EXPERTII STRAINI?
MEMO trimis Presedintelui Ion Iliescu la Cotroceni

Despre expertii straini, in Romania ca si in celelalte tari foste socialiste din Rasaritul Europei, parerile sunt impartite. Unii cred ca avem absoluta nevoie de expertiza lor, mai ales pentru faptul ca Romania se afla inca in perioada de tranzitie catre economia de piata iar sfatul lor ca si consimtamantul institutiilor internationale pe care le reprezinta sunt indispensabile pentru a capata creditele din afara, fara de care nu putem ajunge la telul final al unei economii de piata functionala, cum ii spun eu. Grupul acesta este mai restrans si se refera mai cu precadere la expertii romani care ajuta la formularea si executarea politicii economico-financiare a Guvernului.

Altii, mai mult sau mai putin cunoscatori in stiinta economica, inclusiv multi din masa populara, dimpotriva vad un rau in intrebuintarea de experti straini si anume pentruca acestia nu sunt altceva decat uneltele ascunse ale finantei internationale din Apus care nu urmareste nimic altceva decat sa tina in frau dezvoltarea economiei romanesti asa ca sa o exploateze spre folosul intereselor straine. Dupa opinia acestui grup, numai asa se explica de ce urmand sfatul expertilor straini, Guvernul ia masuri care reduc consumul interior, duc la preturi relativ ridicate pentru produse importate si la preturi relativ scazute pentru produse romanesti destinate la export. Cu un cuvint, expertii straini din umbra saboteaza intr'un mod rafinat o refacere normala a economiei Romanesti.

Autorul de fata nu accepta integral, sau fara conditonare, nici prima si nici a doua opinie. Pe de alta parte, exista un sambure de adevar atat in prima cat si a doua pozitie, desi nu asa cum se exprima in public. Spre exemplu este adevarat ca daca Romania continua aceias linie de politica economica si financiara din ultimii patru ani atunci fara indoiala ca sfatul si avizul expertilor straini dela Fondul Monetar International, Banca Mondiala si alte institutii financiare din Apus va juca un rol important, va fi indispensabil pentru continuarea epocii de tranzitie.

Doua intrebari principale se ridica mai departe. Prima este foarte simpla. Daca politica economica si financiara urmata in cei patru ani (1990-1993) nu a avut succes, cum se declara in mod oficial la inceputul

noului Program (1993-1996) "Strategia de Reforma Economico-Sociala a Programului de Guvernare", atunci ce garantie putem avea ca asa "deus ex machina" in 1993-1996 va avea succes in sensul ca prin ajutorul creditelor din strainatate se va ajunge la o economie de piata functionala, cand de fapt si din principiu se merge pe aceias cale? Daca in cei patru ani politica monetara si fiscala la nivel macro nu a lucrat cum trebuie, nu este asta o dovada suficienta sa tragem concluzia ca expertii straini cumva au gresit in sfaturile date?

Relativ la parerea a doua, in termeni stiintifici, e greu de acceptat interpretarea ca expertii straini ar fi niste unelte deghizate ale finantelor internationale care ar urmari sabotarea economiei romanesti in solda intereselor straine. Mai intai asta ar insemna ca expertii straini ar lucra contra intereselor acestor institutii internationale fiindca daca economia romaneasca nu va lucra in anii care urmeaza atunci nici Guvernul roman nu va putea sa plateasca dobanzile aferente si sa restitue si capitalul imprumutat la timp. Nu prea are mare sens o astfel de interpretare, luata prima facie, cum spuneau stramosii romani, adica luata la prima vedere.

Este mai realist sa ne imaginam ca acesti experti sunt functionari la institutiile respective si ca meseria lor este sa inlesneasca acordarea de credite sau imprumuturi caci doar din dobanzile si comisioanele calculate la aceste imprumuturi li se platesc si lor salariile si diurnile primite. Iar expertii mai departe trebuie sa respecte anumite conditii determinate nu de ei individual ci de anumite comitete dela conducerea institutiilor financiare internationale. Aceste conditii sunt cunoscute, adica de ordin public asa ca nu e nimica ascuns sau sinistru, manipulat de o mafie internationala. In plus nu exista nici o presiune pusa fata de tara debitoare inainte de a i se acorda imprumutul. Dimpotriva tara debitoare este aceia care face presiuni sa i se acorde creditul in cauza.

A doua intrebare principala care se ridica se refera la faptul ca daca aceste credite se repeta, adica devin cumulative, intr'o economie ce se afla deja intr'un dezechilibru serios, nu cumva vor fi o povara grea pentru orice incercare viitoare de stabilizare si deci in ultima analiza sa se ajunga la aceleasi conditii anacronice de insolvabilitate financiara? Daca asa stau lucrurile, nu cumva expertii straini gresesc, nu din rea vointa sau urmarind scopuri ascunse ci pur si simplu ca o consecinta a felului cum au fost educati in Apus, adica in concordanta cu

ideile (teoria) economica, monetara si financiara mostenita dela Lord Keynes, care pana la 1989 era in concurenta cu teoria Marxista iar acum se bucura de un fel de monopol natural sau absolut in lumea intelectuala din Occident?

Este vorba de ideia falsa ca prin aplicare de politica monetara si fiscala la nivel macro se poate rezolva orice problema de instabilitate economica sau financiara. In realitate, cand se face uz de moneta de hartie si de credit monetizat in stil mare --cum este cazul in Romania si alte tari socialiste-- activitatea economica este guvernata de Principiul Imposibilitatilor in Practica care spune: Este imposibil sa se calculeze si sa se puna in practica la orice moment dat, volumul normal de circulatie monetara consistent cu utilizarea deplina a resurselor naturale si umane (adica nici un somaj voluntar), stabilitate preturilor (adica nici inflatie si nici deflatie), echilibru bugetar (fara deficite si fara surplusuri) si echilibru in balanta de comert si de plati (iar fara deficite si fara surplusuri).

In consecinta, expertii straini, nu numai ca pot dar in mod sigur gresesc, cand dau sfaturi la Guvernul Roman, repet nu din rea vointa ci pentruca nu au invatat inca despre Principiul Imposibilitatilor in Practica desi dupa un dicton al marelui filosof german Immanuel Kant, trebuiau pana acum sa invete din atatea experimente triste cu politica monetara si fiscala la nivel macro, facute pe socoteala atator natiuni nevinovate printre care si poporul romanesc.

Aci se afla nodul Gordian pe care de patru ani ma straduesc sa-l impartatesc la colegii mei economisti din Romania si la forurile de conducere, desi pana acum nu se vede prea mult succes in aceasta stradanie. Totusi raman optimist ca pana la urma ADEVARUL stiintific tot va invinge fiiindca nu este nici o alta cale mai buna pentru rezolvarea problemelor de care sufera economia si poporul romanesc. Iar Adevarul stiintific se afla in Planul Rugi unde se arata in detaliu cum sa se faca o reforma monetara care sa inlocuiasca moneta de hartie si de credit monetizat cu un Leu de aur si credit real, de care exista suficient in economie fara a mai fi nevoie momentan de credite din strainatate, cum si alte reforme de structura care sa introduca imediat o economie de piata functionala bazata pe conditii de echilibru general stabil. Numai asa ne putem apara de greselile expertilor straini si fara a mai crea alte probleme.

Boston, Mass. USA
Februarie, 1994

Angel Rugina

Copyrights rezervate de autor.

AR

Prof. Anghel N. Rugina

145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

ANEXA: II

Scrisori Deschise Adresate Domnului Presedinte Ion Iliescu

The International Society for Intercommunication of New Ideas, Inc. (ISINI)

2

OFFICERS

Anghel N. Rugina, USA
President

Edgar Ortiz, Mexico
Vice President (1)

Anna A.M. Pellanda, Italy
Vice President (2)

P. Jegadish Gandhi, India
Vice President (3)

Jacob J. Krabbe,
The Netherlands
Secretary-Treasurer

Lazaros Houmanidis, Greece
Public Relations

12 Februarie, 1993

Scrisoare Deschisa Domnului

Presedinte Ion Iliescu

HONORARY MEMBERS

M. Raymond Barre
Former Prime Minister of France

Mihai Draganescu, President
Academia Romana, Romania

Henri Guitton
Membre de L'Institut de France

Nobel Laureates:

(+) Freidrich A. Hayek, Germany
Ilya Prigogine, Belgium
Jan Tinbergen, The Netherlands

Mult respectate Domnule Presedinte,

Am trimis pe alta cale o scrisoare de Anul Nou dar nu stiu daca a ajuns la Dvs. Acum cred a venit momentul critic ca toti sa strangem randurile, toti care dorim o alta Romania mai buna si mai dreapta decat cea de azi sau cea de ieri --cei de acasa ca si cei de peste hotare-- in spirit curat romanesc de UNIRE, in "cuget si'n simtiri" cum a spus poetul, o UNIRE (scrisa cu litera mare) cand toti isi pot spune cuvantul si sunt ascultati.

Tin mai intai sa va multumesc pentru amabilitatea Dvs. in a va lua timp pentru un dialog la ultima intalnire de Miercuri, 16 Decembrie, 1992, la care au luat parte si Domnul Prof. Dr. Constantin Ionete, Director General la Institutul National de Cercetari Economice si Domnul Deputat Dr. Otto Weber.

Intors acasa am cetit cu mare atentie, as putea spune mai exact ca am studiat cu cea mai mare precautiune, urmatoarele documente:

1. Raportul Guvernarii Stolojan Oct.1991-Octombrie,1992;
2. Programul de Guvernare Pentru Perioada 1992-1996;
3. Raportul dela Banca Nationala a Romaniei: Politica Monetara in Perioada de Tranzitie (Noiembrie,1992)
4. Declaratiile Domnului Prim Ministru Nicolae Vacaroiu la vizita facuta recent la Galati.
5. Expunere in fata Camerelor Reunite ale Parlamentului de catre Domnul Academician Tudorel Postolache la 24 Iunie,1991, care oarecum este baza analitica la politica urmata de Guvernul Romaniei dela acea data.

In toate aceste documente nu am gasit nici o idee noua, nici un program consistent de reforme imediate si pe termen lung, care sa rezolve efectiv si satisfacator problemele mari cu care se lupta in momentul de fata economia romaneasca si cu care se framanta in fiecare zi intreaga natiune, fara nici o incredintare sigura ca sacrificiile de azi vor fi compensate prin avantaje insutite maine. De trei ani asteapta lumea o schimbare mai spre bine dar momentan nu se vede nici un semn de imbunatatire.

. / / .

O spune foarte clar Domnul Prim Ministru Vacaroiu in intalnirea dela Galati:

"... datorita unor vicii specifice perioadei de tranzitie economia noastra in ansamblu se afla in impas. Singura sansa este acum stoparea coruptiei si relansarea productiei.

Fenomenele de coruptie au capatat o amploare deosebita. SRL-urile vind la preturi de nimic produsele pe care le iau pe incredere dela societatile cu capital de Stat. Intelegem ca tot sistemul nostru se afla inca intr'un proces de transformare, aceste aspecte fiindu-i specifice, dar modul in care ele actioneaza la noi este ingrijorator. In cel mult o luna de zile se va incerca stoparea blocajului financiar, care a ajuns la nivel national, la 2 mii de miliarde lei, chiar daca exista riscul ca acesta sa revina peste alte 3-4 luni."

Asta inseamna ca dupa 3 ani de tranzitie nu s'a rezolvat cum se cade nici una din problemele de baza ale economiei romanesti. Problemele se cunosc si se pot observa in viata de fiecare zi. Nu sunt interpretate corect si de aci pleaca toate necazurile. La origine (Ianuarie, 1990) a fost criza nascuta din caderea regimului autoritar cu economia de Stat. Pe urma a venit a doua criza rezultata din greselile comise in perioada de tranzitie, adica nerăzolvarea corecta a problemelor mostenite dela regimul lui Ceausescu. Acum a mai aparut si o a treia criza de credibilitate, o apatie morala, un fenomen din psihologia masselor cand nimeni nu mai crede ca Guvernul poate sau cu adevarat vrea sa rezolve problemele in cauza.

In avion in drum spre casa la 18 Decembrie, 92 cu un avion Swissair in "International Herald Tribune" am citit cu tristete un articol intitulat: "Lipsa de Incredere Umbreste Regimul din Romania" unde se spune "Aproape trei ani dupa debarcarea si executarea lui Ceausescu, conducerea Romaniei continua sa sufere de credibilitate."

Din convorbirea avuta cu Dvs. la 16 Decembrie, 92 eu stiu cat de mult va intereseaza sa se invigoreze productia, sa se puna capat coruptiei, sa se rezolve problema blocajului financiar, sa se respecte protectia sociala etc., etc. dar realitatile vorbesc o alta limba. Nici Guvernul Vacaroiu nu a reusit sa mearga mai departe spre progres economic si social real cum nu a reusit anterior nici Guvernul Petre Roman si Theodor Stolojan.

Cauza esecului se afla in aplicarea unor idei false venite din Apus, care nu au adus roade ci din contra au complicat problemele nu numai in Romania si celelalte tari foste socialiste dar insasi in tarile capitaliste din Occident.

Este de ajuns sa mentionez tara mea adoptiva --U.S.A.-- care avea cea mai puternica economie din lume si era cel mai mare creditor care a existat in vremea moderna pentru ca in cateva decenii sa ajunga cel mai mare debitor din lume iar acum nu stie ce sa mai faca cu deficite bugetare care au ajuns la 300 miliarde de dolari pe an iar costul pentru datoria publica a ajuns la 200 de miliarde de dolari pe an, fara a amortiza nimica din capital; iar rate medii de somaj a ramas la un punct cronic de 7% ridicandu-se la 15 si chiar 20% pentru negri in sectoare urbane

Imi ingadui sa va trimit si Dvs. pentru informare "An Open Letter to the President of the United States William Jefferson Clinton and to the Economic Profession" (20 pages) datata 1 Februarie, 1993, ca sa judecati si Dvs. cum sta situatia.

Regimul capitalist modern din America sau in alta parte din Europa de Vest nu se poate numi un regim economic si financiar sanatos care sa fie adoptat si in Romania spre binele poporului roman, desi multe lectii folositoare se pot trage din el.

Pe urma un alt vis iluzoriu este intretinut de multi experti economici dela BNR si alte locuri si anume ca intrarea in Comunitatea Europeana (care si asa va cere vreo 5-10 ani de asteptare) va rezolva toate problemele economice si financiare ale Romaniei.

Eroare, trebuie spus de trei ori, eroare! In cursul verii de anul trecut am fost in Grecia pentru al doilea Congres. Mondial al Societatii ISINI. Acolo economistii greci mi-au spus ca economia greca sufera de inflatie, somaj si deficite in bugetul public si balanta de plati ca sa nu mai vorbesc de inechitati sociale, adica aceleasi probleme de care sufera si economia romaneasca, desi nu la acelasi grad. Grecia totusi este un membru asociat la Comunitatea Europeana inca din 1981.

Lectia de tras: Aderarea la Comunitatea Europeana nu in-seamna per se rezolvarea problemelor social-economice din Romania. Pe de alta parte tara pierde autonomia monetara si fiscala. Iar daca tara respectiva se afla in dezechilibru --cum este Romania sau Grecia-- atunci acest dezechilibru se continua mai departe pe cand finantele tarii vor fi controlate de banci straine. Eu nu cred ca Dvs. ca Presedinte ati accepta o astfel de propunere, daca lucrurile ar fi explicate clar de experti.

Sa nu fiu inteles gresit! Eu nu sunt impotriva aderarii la Comunitatea Europeana dar am recomandat ca, mai inainte de intrare, economia romaneasca sa fie redresata si pusa in conditii de echilibru general stabil asa incat finantele sa nu mai poata fi controlate de banci straine iar nivelul de impozite si circulatia monetara sa nu fie determinate de tehnocratii dela Bruxelles care nu cunosc conditiile istorice in care s'a dezvoltat economia romaneasca si nici dorintele si aspiratiile intime ale poporului roman. Expertii vor considera numai statistici globale sau cum se spune la nivel macro si pe baza acestora vor face decizii. Statisticile macro sunt cifre moarte care nu arata cozi lungi la aprovizionare; nici cat timp iti ia ca sa cumperi un litru de lapte asteptand la coada; nici cum se simte poporul luptandu-se zi de zi ca sa rezolve decalajul dintre preturi si venituri reale.

Problemele reale social-economice in Romania nu pot fi aflate numai din analiza macro. Intr'adevar analiza macro nu e nimic altceva decat incercarea de a captura imaginea globala a economiei nationale. E ca si cum te-ai ridica cu avionul la o inaltime de 20,000 sau 30,000 m. si privesti in jos. Pe o zi clara poti vedea intreg teritoriul tarii, cu apele ca niste linii serpuitoare, cu orasele ca nistepete negre, cu muntii ca niste umflaturi mai ridicate si campii lucrate sau nelucrate dar incolo nimic despre viata zilnica a oamenilor cu toate

bucuriile si necazurile impartasite. De aceea toti expertii romani sau straini care se multumesc sa recomande politici monetare si fiscale de tip macro, in realitate inseala mai intai poporul si pe urma pe ei insisi, cum se vede din rezultatele finale din Romania ca si din alte tari. Iar Comunitatea Europeana de azi ca si cea din viitor, dupa cele declarate oficial, va aplica numai masuri macro.

Tratatul dela Maastricht incheiat in Decembrie, 1991 prevede cooperare in a pastra stabilitate monetara, respectiv cursul de schimb nu e permis sa fluctueze decat inlauntrul unei bande restranse. In Septembrie, 1992 vine criza lirei sterline. Desi rata de inflatie curenta era relativ joasa in jurul lui 3.5%, totusi un val de speculatii pure la bursa a dus la scaderea continua a valorii externe a lirei. Conform angajamentului luat cu Sistemul Monetar European (SME), Guvernul Englez era obligat sa intervina pe piata valutara pentru a sustine lira sterlina.

Guvernul John Major urmeaza obligatiile luate fata de SME si incepe sa retraga lire sterline de pe piata internationala. In curs de o saptamana pierde toate rezervele valutare de aproximativ 2 miliarde de dolari. Pe urma se imprumuta de alte 12 miliarde de dolari pe care ii pierde in cursul aceleasi operatii de asanare fara sa redreseze lira sterlina. In cele din urma a fost nevoit ca Guvernul Englez sa retraga lira sterlina din Sistemul Monetar European. Datoria publica engleza numai in cateva saptamani a sporit cu 12 miliarde de dolari iar problema stabilitatii cursului de schimb a ramas tot nerezolvata. La scurt timp a urmat si decizia Guvernului Spaniol, Portughez si Italian de a devaloriza monetele nationale si a iesi afara din SME.

In aceasta directie m'am bucurat sa vad si sa iau parte la deschiderea Bursei de Marfuri din Bucuresti, o institutie importanta si necesara in orice economie moderna. Dar daca aceasta Bursa de Marfuri si mai ales Bursa de Valori care urmeaza sa fie infiintata va fi construita pe baze capitaliste atunci lucrurile se schimba, tranzactiile vor fi de doua categorii cu totul deosebite. Pe de o parte vor fi (1) tranzactii reale, concrete bazate pe cererea si oferta efectiva de marfuri sau valori, operatii care sunt folosite atat pentru participantii cat si pentru economia nationala iar pe de alta parte paralel vor avea loc si (2) tranzactii nominale, abstracte sau mai bine zis speculatii pure, fara nici o legatura cu nevoile reale ale economiei nationale, adica jocuri de noroc, atunci aceia Bursa devine o calamitate pentru tara respectiva asa cum a fost Bursa dela Londra in Sept. si Oct. 1992. Aceste jocuri de noroc sau speculatii pure pot sa aduca profituri enorme pentru anumiți indivizi sau companii care iau parte la ele dar in acelasi timp din punct de vedere social produc pagube insutite la economia nationala. In cazul englez dat un singur speculator a castigat un miliard de dolari pe cata vreme economia engleza a fost impovarata cu 12 miliarde datorii externe. Puteti spune Dvs. care ati luat parte la deschiderea Bursei de Marfuri si sunt sigur veti lua parte si la deschiderea Bursei de Valori ca adoptarea unei structuri capitaliste a Burselor in Romania va aduce foloase pentru economia romaneasca si poporul roman? Sa luam un exemplu concret.

Am vazut ca in Romania incepand cu 1994 va fi de rambursat sume mari din datoria externa (credite si imprumuturi luate in strainatate in perioada 1990-1993) si anume: US\$254 milioane in 1994; US\$399 milioane in 1995; US\$393 milioane in 1996; US\$313 milioane in 1997 si US\$ 815 milioane in 1999.

Daca se face leul prezent de hartie convertibil in dolari si Ecu's si daca Romania intra in Comunitatea Europeana in conditii de dezechilibru major --cum se afla acum-- atunci de unde sa scoata sutele de milioane de dolari pentru plata datoriei externe scadente in fiecare an? Sa se imprumute mai departe adica sa amaneteze si mai mult avutia nationala? Dar ce se va face atunci cu promisiunea data mai inainte de Guvernul Petre Roman ca pe la 1995 standardul de viata in Romania va fi egal sau aproape cu cela din tarile europene din Vest? Dar daca se intampla ce s'a intamplat cu speculatiile pure in Anglia in toamna lui 1992 cine va apara sau ajuta economia romaneasca?

Toate aceste probleme ar fi fost evitate daca Guvernul Petre Roman ar fi ascultat si pus in practica Planul de Redresare si Stabilizare Economica cu realizarea unui "Miracol Economic" in curs de un an si o perioada de ajustare completa in curs de alti doi ani, Plan ce l'am redactat inca din Februarie 1990 si pe care l'am prezentat si personal Domnului Prim Ministru Roman in toamna lui 1990.

Si-acum am vivid in minte intalnirea cu Dvs. din toamna lui 1990 cand am venit impreuna cu Domnul Academician Tudorel Postolache, Presedinte la Institutul National de Cercetari Economice, azi ambasador la Luxembourg. Dupa discutia avuta sfatul Dvs. a fost ca sa avem cateva sedinte la INCE asa ca sa lamurim diferentele si sa ajungem la un numitor comun ca sa putem gasi calea cea mai buna pentru reformele ce urmau sa se puna in practica. Sedintele la INCE au avut loc dar fara nici un rezultat pozitiv fiindca Domnul Academician Postolache avea alte idei cu macro-analiza. Poate sa am mai mult noroc, ar trebui sa spun poate ca tara va avea mai mult noroc, cu noul Presedinte sau Director General Prof. Dr. Constantin Ionete cu care am avut placerea sa discut unele probleme relativ la stiinta economica si aplicarea ei in rezolvarea de probleme practice. Prof. Ionete are nu numai o pregatire solida dar se intereseaza si de idei si interpretari noi care pot duce la progres social-economic fara a produce alte complicatii imediate sau mai tarziu.

Dupa caderea imperiului Sovietic din Rasarit, acum se lucreaza pe toate caile oficiale si private asa incat economiile fostelor republici socialiste inclusiv cele de sub tutela lor sa devina un teren de exploatare pentru tarile capitaliste din Occident (in cercurile oficiale se vorbeste de experimentare cu intentii bune de a sustine "crestere economica"). La fel a fost cazul cu tarile din lumea a treia dupa razboiul mondial al II-lea. Dar lumea a 3-a a dat faliment ajungand la punctul ca nu mai pot returna nici macar dobanzile la creditele contractate in tarile industriale (capitaliste) dezvoltate.

In realitate toate tarile industriale din Comunitatea Europeana urmeaza aceias cale capitalista si au acelasi scop final sa faca investitii reale dar si speculative in tarile din Rasaritul Europei inclusiv cele din fosta Uniune Sovietica asa ca pana

la urma sa balanseze pierderile ce le au din lumea a treia. Si aci se joaca o carte abila si complicata a Vestului pe care foarte putini o inteleg.

Expertii straini nu se preocupa de aceste probleme fiindca ei insisi --cum am spus-- sunt victime ale acelas doctrine false emanate dela Lord Keynes si anume ca se poate prin analiza macro, adica prin politica monetara si fiscala, sa se rezolve toate problemele social-economice. In plus expertii straini au ajuns o noua clasa privilegiata --technocratii- manageri-- care din umbra manuesc itele economico-financiare fara a avea responsabilitate politica, indiferent daca Guvernul dela putere e socialist sau capitalist.

Eu ma chinui inca din toamna lui 1990 sa explic la expertii romani despre aceste lucruri elementare dar de o importanta capitala pentru economia romaneasca si care nu se pot invata sau observa asa printr'o calatorie de serviciu sau contactul sporadic cu un economist din Apus. De o jumătate de secol eu traiesc in lumea aceasta ambigua a capitalismului Occidental care fara indoiala are merite dar si unele racile adanc inradacinate care de fapt reprezinta un abuz al principiului de libertate in dauna celorlalte doua principii tot asa de fundamentale si anume cel a justitiei sociale si stabilitatii financiare.

Lucrurile acestea nu se discuta serios si sistematic in presa si revistele stiintifice din Occident nu fiindca ar fi vorba de o conspiratie internationala capitalista sau evreiasca, cum se crede in unele cercuri intelectuale din Romania, ci pur si simplu pentruca in regimul capitalist elementul cel mai important este PROFITUL (scris cu litera mare!), mai exact un "PROFIT-SURPLUS" si nimic altceva; totul devine secundar chiar si idealul de justitie si stabilitate monetara. Iar realizarea profitului-surplus cere o tratare discreta a afacerilor (indiferent daca e vorba de investitii reale sau speculatii pure) si de aci "secretul in business" care in Occident este aparat prin lege. Aceasta este natura intima a regimului capitalist modern care nu se discuta.

Repet, imi pare rau ca nu am reusit la prima repriza in toamna lui 1990 sa conving pe Domnul Academician Tudorel Postolache si pe ceilalti membri mai marcanti din INCE despre pericolul la care este expusa tara romaneasca daca in perioada de tranzitie nu se aplica un Program consistent de reforme bazat "Prin Noi Insine!" ca sa protejeze economia romaneasca de un astfel de pericol pe care nu-l mai poti combate daca te-ai infundat la imprumuturi si credite externe si ai adoptat orbeste un regim capitalist cu doua fete, fara a-i cunoaste si metehnele. Intr'adevar regimul capitalist are doua fete diametral opuse. O fateta apare mareata prin ceea ce se produce, de multe ori mai mult decat e nevoie, nu inasa din toate lucrurile necesare vietii ci numai din acelea unde se poate realiza un profit-surplus. Cealalta fata nu se poate determina usor, apare mai intunecoasa, cu multe nedreptati sociale, contradictii si instabilitate financiara izvorul care alimenteaza speculatii pure si profitul surplus. Unul nu poate exista fara celalalt.

Nu mai are rost acum si nici nu mai este timp pentru a scormoni trecutul si a determina cine sunt sau au fost vinovatii

care au adus tara in conditiile in care se afla, stiind prea bine ca Dvs. personal nu ati dorit niciodata sa se ajunga aci.

Pe de alta parte, cum v'am spus si in convorbirea din Dec. 1992, eu care am avut medicina sa vindece ranile economiei romanesti inca din 1990 ma simt cel mai mare vinovat pentru doua motive: (1) unul stiintific ca nu am fost destul de tare in argument sa conving pe Domnul Prim Ministru Petre Roman si pe Domnul Academician Tudorel Postolache ca nu este alta cale mai buna decat aceea a realizarii unui sistem de echilibru general stabil unde toate problemele se considera si se rezolva simultan iar nu in rate, separat sau de-alungul timpului, gradual si (2) altul de natura practica, politica si anume vazand ca pe cale stiintifica nu merg prea departe atunci ar fi trebuit sa ma raliez cu una sau mai multe din partidele si miscarile politice existente, care si asa aveau nevoie de o lumina economica noua.

Acuma ma simt ca un medic chirurg care a descoperit leacul la cancer si deci ar putea vindeca pe toti bolnavii suferind de aceasta boala incurabila. Dar ceilalti colegi medici care trateaza numai temporar si partial cancer se opun vehement fiindca din pastrarea status-quo-lui ei castiga bani multi. La fel si tehnocratii din Guvernele de azi inclusiv Banca Centrala se opun la solutia cu moneda acoperita sau numeaire si conditii de echilibru general stabil fiindca isi pierde diurnele si rangul desi saraca economie nationala in Romania ca si in alte tari sufera din greu de cancer economic, monetar si financiar.

Deziluzionat si trist ca nu pot sa ajut la tara si neamul din care ma trag, ma simt ca geologul care se ocupa toata viata de miscari seismografice iar pe aparatul lui apare un fenomen de convergenta catre un cutremur iminent intr'o regiune anumita. El anunta pe localnici despre pericolul care ii asteapta dar organele competente nu vor sa asculte. Inchid ochii si vad cum cutremurul economic si financiar se apropie cu pasi repezi si nu stiu ce sa mai fac ca sa va conving pe Dvs., pe cei din Guvern ca si pe ceilalti colegi de breasla ca sa nu mai umble dupa tot felul de subterfugii care sa ascunda venirea cutremurului ci sa ia "taurul de corne" chiar in ceasul al 12-lea si sa rezolve cum se cuvine problemele date.

Aci nu mai e vorba de parerea sau interpretarea stiintifica a unei singure persoane ci de destinul a 24 milioane de cetateni romani si deci fiecare din noi poarta o raspundere morala cu atat mai mare cu cat dela persoana respectiva se asteapta lumina sau ajutor pentru a pune umarul si sufletul la rezolvarea problemelor date. Din anexa puteti vedea ca acelas lucru l'am scris si noului Presedinte al Statelor Unite William Clinton. Aci problemele sunt cu mult mai complicate pentruca lumea traieste inca bine iar interesele private sunt cu mult mai puternice decat in Romania.

Poate ca eu personal am devenit foarte sensibil la observarea acestor lucruri neplacute ce se intampla in lume. Ce bine mi-ar parea, atat pentru Romania cat si pentru tara mea adoptiva, sa fiu cum se spune in stiinta un "Profet Fals" fiindca atunci nimeni nu pierde nimic. Din nefericire prea multe semne vorbesc o alta limba, prea multe voci se vaita si isi striga suferintele fara drept de apel. Pe ei cei multi ii cred ca sunt sinceri

fiindca i-am auzit eu insu-mi cum gem sub greutatile zilei si nedreptati sociale.

Multi spun ca Guvernul nu vrea sa indrepte lucrurile ca asa sa poata veni inapoi regimul vechi dar eu nu impartasesc aceasta opinie. Toti conducatorii de popoare si guverne ar dori si in felul lor doresc sa faca bine, sa aiba succes asa ca numele lor sa ramana in galeria oamenilor mari. Nu ma indoiesc ca Domnul Prim Ministru Petre Roman, Theodor Stolojan si acum Nicolae Vacaroiu au dorit si doresc sincer, fiecare in felul sau, sa faca ceva mare care sa ramana in istorie. Dar din nefericire in vremea noastra, cum a observat un mare ganditor economist francez Henri Guitton, oameni politici uneori de talie mare cum a fost General Charles de Gaulle, incep sa faca un lucru pe care l'au conceput in mare ca la sfarsit rezultatul sa fie negativ, un esec. Am discutat cu Guitton acest lucru pe cand eram la Paris si sondam terenul sa vad daca voiu avea si sprijinul lui in infiintarea de "International Society for Intercommunication of New Ideas" si amandoi am ajuns la aceiasa concluzie: atat sub capitalism cat si sub socialism, conducatorii politici se lupta ca si Don Quixote in Cervantes cu morile de vant, fara nici o sansa de castig complet.

Este vorba de un principiu nou in stiinta economica care nu s'a desbatut inca si anume Teorema Imposibilitatilor in Practica care spune:

Intr'un regim in dezechilibru, unde de obicei se intrebuinteaza moneda de hartie si de credit monetizat, nu exista nici o formula cu care sa se calculeze in orice moment dat si nici mijloace institutionale adecvate cu care sa se implimenteze pe durata (proces dinamic) circulatia monetara de echilibru general stabil, in concordanta cu "full employment" (nici un somaj involuntar), stabilitate de preturi, bugetul public balansat, balanta de plati internationale in ordine si o distributie echitabila a venitului si avutiei nationale.

Ratiunea principala: Banul de hartie si de credit monetizat are o instabilitate inerenta care nu se poate corecta satisfactor prin nici o politica monetara, economica sau fiscala rationala. Toata istoria economica si financiara a timpurilor moderne pana in ziua de azi confirma aceasta teorema.

Am spus acest lucru Domnilor Ministri: Severin, Dijmarescu, Vatasescu... dar in zadar! Adevarul "gol golut" cum ii spunea actorul de alta data Iancovescu este ca Domnii Roman, Stolojan si Vacaroiu s'au luptat cu Teorema Imposibilitatilor in Practica si orice ar fi facut, urmand pe calea trasata de Keynes si Milton Friedman, nu puteau si nu pot sa castige niciodata.

Si aci nu e vorba numai de Romania. Acelas lucru se intampla in Polonia, Ungaria, Republica Ceha si Slovaca, Bulgaria, Tarile Baltice, Rusia si celelalte foste Republici Sovietice. Si Comunitatea Europeana a ajuns la un impas tot din cauza luptei cu morile de vant, respectiv Teorema Imposibilitatilor. Nu mai e nevoie sa repet cazul USA, Japonia, Australia sau America de Sud. Peste tot, vorba lui Eminescu vedem "alte masti, aceiasa gama"

Daca asa stau lucrurile atunci se ridica intrebarea ultima: Mai exista vreo salvare ca Romania sa scape de necazurile prezente?

Raspunsul meu sigur si categoric este: Prin Gratie Divina, Adevar stiintific, experienta capatata in strainatate, in particular din cei cinci ani cat am servit ca Presedintele Comisiei de Experti Economici pentru Statul Massachusetts intre 1965-1970 si dragostea fata de pamantul si neamul romanesc si cu ajutorul unor personalitati din Romania pe care le cunosc ca impartasesc acelasi spirit de reinoire si renastere romanesc, va asigur in mod ferm ca se pot rezolva simultan cele trei crize: (1) criza din urma a credibilitatii; (2) criza dezvoltata in perioada de tranzitie si (3) criza mostenita dela regimul lui Ceausescu, fara a se crea alte probleme acum sau in viitorul apropiat....

Numai daca am increderea Dvs. deplina. Sunt sigur ca nu as avea greutati cu Parlamentul. De asemenea este posibil ca sa formeze un Guvern de Uniune Nationala, desi nu este absolut necesar. La fel as putea rezolva si clauza natiunii celei mai favorizate ducandu-ma personal la Presedintele Clinton si membrii marcanti din Congres; de asemenea m'as duce personal la Mr. Michel Camdessus ca sa nu avem greutati cu Fondul Monetar International desi prin Domnul Theodor Stolojan avem acum o usa deschisa la Banca Mondiala, de unde momentan nu avem nevoie de alte credite.

Intre timp am reflectat mai mult asupra standardului monetar Numeraire, conditia principala pentru a rezolva corect problema calculului economic obiectiv si de incredere, atat de necesar si fundamental in sectorul public ca si cel privat. In planul cu "Miracolul Economic" am recomandat leul de argint. Acum sunt mai inclinat catre leul de aur pentru lichidarea tranzactiilor internationale si un leu intern totde tipul Numeraire, acoperit si convertibil in diverse produse nationale standardizate, asa cum am aratat in Plan. Si pentruca exista o mare confuzie in legatura cu natura si felul de functionare a valutei moderne de aur imi ingadui sa anexez o copie dupa un articol pe care l-am scris in memoria economistului roman Victor Jinga si poarta titlul: "Despre o Analiza Critica-Obiectiva a Sistemului Monetar Modern Mixt Numit Valuta Aur".

Imi dau seama ca va pun in fata unei decizii cu caracter istoric, care pune capat la o era si deschide una noua. Din partea Dvs. nici un risc decat viziunea ca a venit momentul ca sa aiba loc o fapta mare in istoria acestui neam, viziune care impune ca interesele natiunii intregi trebuesc puse mai presus decat orice alte considerente. Pentru mine inasa tot riscul il iau pe umeri ca Puterea Divina a Binelui, a Adevarului si a Dreptatii Sociale ma va ajuta ca sa duc la bun sfarsit si aceasta ultima misiune mare in viata, aceia de a juta neamul din care ma trag si implicit si umanitatii de care nu ma pot despartea. Sigur este inasa ca realizarea unui "Miracol Economic" intr'un timp asa de scurt va avea rasunet in lumea intreaga. Sute de milioane pe intreg globul asteapta ca si Romanii deslegarea din lanturile saraciei si nedreptatilor sociale, cum si zorile unei vieti mai bune si mai drepte.

- 10 -

II

Va veti intreba in fine: Ce ma face sa ma simt asa de sigur ca aplicarea Planului R. va lucra in practica? Raspunsul se afla intr'o formula simpla: $S = A + P$ in care se afla o sinteza unica din toata gandirea economica incepand cu Tableau Oeconomique a lui Francois Quesnay (1758) si opera lui Adam Smith (1776) si terminand cu Marx (1868), Walras (1874), Keynes (1936) si toata pleiada de Nobel Laureati pana la 1992, caci nu se stie cine va fi in 1993.

Einstein a incercat intr'o formula simpla $E = m.c.^2$ sa imortalizeze relatia massa-energie in spiritul teoriei lui de Relativitate. Formula propusa de mine merge dincolo de relativitate catre certitudine si anume $S = A + P$ care arata metodologia de urmat pentru a cauta solutii practice la probleme sociale si economice.

Este asa de simplu incat nu am nici o indoiala ca si Dvs. veti intelege de ce e vorba.

S = solutia practica

A = realitatea actuala, asa cum este, adica de cele mai multe ori conditii de dezechilibru, in diferite proportii si

P = realitatea potentiala, care pe cale rationala si practica apare sa fie posibila. Aceasta nu poate sa fie nimic altceva decat un regim bazat pe conditii de echilibru general stabil unde problemele de baza mentionate mai inainte sunt rezolvate sau nu exista.

Toata intelegiunea si filosofia pura si practica este sa descoperi acele mijloace (masuri de politica economica si reforme) care sa conduca economia romaneasca dela pozitia "A" in care se afla astazi la pozitia "P" potentiala de maine unde problemele cele mari sa fie rezolvate satisfactor si complet.

Asta e totul dar nu trebuie uitat ca problemele cele mai simple, in practica pot fi cele mai complicate. De aci e nevoie de multa intelegiune, viziune, curaj si cooperare multipla, fara conditii. Operatiuneade redresare trebuie sa inceapa in primavara lui 1993 caci altfel nu mai vad nici o scapare de o explozie sociala pe care nu o mai poate controla nimeni si nici o forta.

Pregatirea poate fi terminata in curs de o luna. Aranjamentul politic il las la discretia Dvs. Ca punct de plecare se poate lua Expunerea bine documentata facuta de Academician Nicolae N. Constantinescu la Conferenta Nationala AGER la 22-23 Octombrie, 92 "Starea Economica Actuala a Romaniei si Caile Iesirii din Criza".

Am ales pe Domnul Prof. Dr. Constantin Ionete, Director General la Institutul National de Cercetari Economice, sa prezinte in numele meu aceasta scrisoare fiindca si el a suferit ca si Dvs. in cursul regimului de dictatura a lui Ceausescu si m'am convins ca nu este doctrinar de scoala veche. Incolo el nu poarta nici o raspundere pentru cele scrise aci si nici nu l'am consultat in prealabil. Pentru orice comunicare mai rapida dau FAXul (617) 522-2044, the Print House, 663 Centre Str. Jamaica Plain, Mass. USA for Prof. Rugina Tel. 524-4580. Intre 17 Febr. si 8 Martie, 93 voi fi in afara de Boston.

Cu deosebit respect, raman al Dvs.

Anghel Rugina
Anghel N. Rugina

The International Society for Intercommunication of New Ideas, Inc. (ISINI)

OFFICERS

Michael N. Rugina, USA
President
Gar Ortiz, Mexico
President (1)
Ana A.M. Pellanda, Italy
President (2)
Jegadish Gandhi, India
President (3)
Bob J. Krabbe,
Netherlands
Secretary-Treasurer
Nikolaos Houmanidis, Greece
Public Relations

Boston, 31 Mai, 1993

A Doua Scrisoare deschisa catre
Domnul Presedinte Ion Iliescu al
Republicii Romania

HONORARY MEMBERS

M. Raymond Barre
Former Prime Minister of France
Mihai Draganescu, President
Academia Romana, Romania
Henri Guitton
Membre de L'Institut de France
Nobel Laureates:
(+) Freidrich A. Hayek, Germany
Ilya Prigogine, Belgium
Jan Tinbergen, The Netherlands

Mult respectate Domnule Presedinte,

Am primit FAX-ul din 26 Mai, 1993 cu urarile de bine trimise cu ocaziunea implinerii stagiului de octogenar, onoare pentru care tin sa va multumesc. Daca merit sau nu atentia Presedintelui Republicii, nu este pentru mine sa decid. Judecata istorica a timpului prin care trece tara si poporul romanesc isi va spune ultimul cuvant.

Evident ca m'am bucurat ca orice muritor, muncitor in campul stiintei, sa vad ca lucrul facut pana acum nu a fost in zadar; ca mai de vreme sau mai tarziu ADEVARUL STIINTIFIC va invinge, daca ne luam oboseala, cum spune George Washington, primul Presedinte al USA, sa-l aducem la lumina.

Toata viata mea a fost si ramane dedicata pana la ultima suflare sa servesc prin Adevar Stiintific, pe calea scrisului sau in practica: (1) cauza neamului din care ma trag (Romania) sau unde am fost adoptat in vremuri de pribegie (USA) si (2) cauza umanitatii, care la fel trebuie aparata tot cu atata energie fiindca neamul romanesc este si el o parte din umanitate. Legea nescrisa a OMENIEI o spune foarte clar. De aceea eu ma ocup cu precadere nu de persoane care detin puterea politica pentru moment sau prestigiul unui premiu Nobel care si acela e tot temporar, ci de probleme sociale, economice si financiare de a caror solutionare corecta depinde o viata mai buna pentru cei multi in suferinta.

Trebuie sa o spun in public ca ceea ce m'a impresionat la Dvs. a fost si este rabdarea de Sisif, calmul, flexibilitatea cu care dati ascultare la idei sau opinii pe care poate nu le impartasiti cu toata inima sau chiar le detestati in sinea Dvs. Asta e o mare calitate pentru un om politic. Ca nu ati facut ce am recomandat eu asta e o alta problema pentru care consider ca eu sunt cel vinovat. Sigur este ca nu am fost destul de tare si clar in expunere ca sa va conving de adevarul stiintific. Asta imi aminteste de un episod intamplat acum aproape trei decenii in urma. Dupa ce am depus juramantul ca Presedinte al Comisiei de Experti Economici pentru Statul Massachusetts, Guvernatorul John A. Volpe, m'a chemat singur in Cabinetul lui si mi-a spus: "Te-am ales in aceasta functie pentru pregatirea pe care o ai pe doua continente si pentru faptul ca fiind un emigrant mai

Continuare ./.

de curand nu ai inca relatii stranse cu interese private (banci, corporatii, societati de asigurare etc.) Iti dau insa urmatorul sfat: sa spui mie ce sa fac caci stiu eu ce sa fac si de asta m'a ales poporul; astama poti ajuta foarte mult fiindca eu am incredere in dumneata!" Am stat la vremea aceea si am reflectat mai mult: avea dreptate! Ceea ce dorea dela mine era o voce critica, competenta, sincera si loiala. I-am ascultat sfatul si am tinut pozitia cinci ani intre 1965-1970. Simulte lucruri pretioase am invatat in cursul celor cinci ani. Am observat si la el acelaasi lucru: discutam indelung o problema, pare ca am ajuns la aceiasi solutie ca dupa doua sau trei saptamani mai tarziu sa vad ca el in practica ia o decizie cu totul deosebita. Odata, numai o singura data cand decizia lui, schimbata de ceea ce noi discutasem, a adus unele neplaceri mi-a spus: "Rugi ai avut dreptate, dar nu se putea altfel; procesul democratic cerea sa fac ceea ce am facut!"

Cum vedeti am acumulat si eu destula experienta cu rabdarea in procesul democratic. Ca sa corectez slabiciunea din trecut, la planul cu "Miracolul Economic" in care nu mai crede nimeni decat autorul si masele nevinovate din poporul obidit, la 3-a editie pe care v'am trimis-o mai de curand (Teoria si Practica Pentru Tranzitia dela Economia de Stat Centralizata la Economia Sociala de Piata Functionala) in afara de textul revazut p.51-82 am adaogat la inceput 50 de pagini cu explicatii si comentarii suplimentare, de ce trebuie sa se faca si nu altfel.

In orice caz socot ca este o datorie morala din partea mea sa va alarmez (nu gasesc alt cuvant mai potrivit la conditiile date) ca a inceput "sa se stranga funia la par", cum se spune in intelegciunea populara. Suferintele poporului roman cum le-am observat si eu personal si mai ales cum sunt descrise in presa straina, se apropie de o limita critica cand nimic nu mai poate sa le opreasca dela o explozie sociala.

Problemele economice, monetare, financiare si sociale care trebuiau rezolvate in Ianuarie-Februarie, 1990 nu si-au gasit o solutie cum se cade nici dupa trei ani. Si asta nu pentruca Dvs. sau D-l Prim Ministrul Vacaroiu sau cei dinaintea lui, nu ar fi dorit (cum spun gurile rele din strainatate ca si din tara) dar pentru ca strategia economica formulata in "Schita privind strategia infaptuirii Economiei de Piata in Romania" (Mai, 1990) si apoi cristalizata in "Program de Concepere si Coordonare a Proiectelor de Reforme" (August-Septembrie, 1990) nu a fost cea mai buna posibila sau cum spunea Prof. Madgearu la cursul pentru doctoranzi mai ales, "nu a fost ducatoare la scop". Aci se afla buba principala si pana nu se recunoaste acest lucru, nu este posibil sa se indrepte lucrurile catre un stadiu economic-social sanatos la optimum unde nu mai exista inflatie, somaj, deficite in buget si balanta de plati internationale inclusiv nedreptati sociale in masa.

Cum am spus pentru mine este o datorie morala fata de poporul roman si nu mai putin fata de Dvs. care mi-ati acordat increderea de a fi ascultat, sa va alarmez, sa nu va dau pace, sa va produc neliniste noaptea cand va treziti din somn, sa va dau dureri de cap momentane, cu speranta ca prin Dvs. luand decizia cea buna va veni salvarea natiunii, acum grav suferinde. Par'ca aud unul din consilierii Dvs. spunand: "Rugi iar va da dureri de cap!"

Mult respectate Domnule Presedinte, e mai bine cred sa va dau acum dureri de cap momentane ca sa va scutesc mai tarziu de calamitati catastrofale, nu numai pentru Dvs. personal dar si pentru tara intreaga.

Sa ma explic. Mai intai suferintele poporului nevinovat nu pot dura la infinit. Pe calea ce se urmeaza acum, problemele date nu se pot rezolva cum se cuvine chiar daca perioada de tranzitie prin absurd s'ar prelungi inca o suta de ani! Si in tarile vecine se deruleaza un proces de eroziune asemanator desi poate nu cu aceias intensitate. Dar asta "nu ma incalzeste" nici pe mine si nici poporul roman.

In plus mai este inca si altceva! Nu stiu daca diplomatii din strainatate si cu precadere aici in USA va informeaza corect ca dizidenta impotriva Dvs. lucreaza zi si noapte ca la primul incident in tara sa se aprinda focul, sa vina cu sloganul "Regele Mihai e Salvarea sa castige poporul revoltat de partea lor iar in final sa va aduca in justitie (noua justitie!) pe banca acuzarii pentru atrocitatile comise de minieri, pe care, se zice ca Dvs. i-ati invitat la Bucuresti

Toti cei care nu au nici o solutie pozitiva la problemele economice si sociale care framanta poporul roman se unesc acum sub paravanul "Regele Mihai e Salvarea!" desi nici el si nici cei dimprejurul lui nu au asemenea solutii decat intoarcerea la conditiile vechi dela 1940, un alt dezastru. Iar poporul suferind, fara nici o speranta sigura de imbunatatire, poate si el usor sa fie furat de mirajul acelorasi iluzii monarhice. Cat despre Guvernele din Apus, mai mult ca sigur, ar trece de partea Regelui Mihai fiindca nici ele nu au o solutie mai buna.

Ma ingrijoreaza, as putea spune ma ingrozeste, ideea ca s'ar putea repeta drama nationala creiata de caderea lui Ceausescu. Ca sa se evite o asemenea drama nationala, Dvs. trebuie acum in ceasul al 12-lea sa intoarcati roata istoriei intr'o directie noua, clara, pozitiva, producatoare de bunastare si buna invoire chiar si pentru cei care momentan pot fi inamici. Rezolvarea problemelor economice, monetare, financiare si sociale cu incepere imediata ar schimba toata atmosfera apasatoare a momentului, ar inchide gura si la cartitorii din afara sau dinlauntru.

Planul Rugi reprezinta combinatia cea mai justa intre Adevar Stiintific si considerarea intereselor natiunii intregi. Nu lasati Domnule Presedinte sa treaca ceasul cel bun. E vorba de o decizie cu caracter istoric pentru a inchide o epoca de tranzitie si a deschide o era noua in istoria poporului roman. Eu va stau la dispozitie si va asigur 99% de succes cunoscand pulsul poporului in momentul de fata. Nu ma indoiesc ca Presedintele Camerii Deputatilor Domnul Dr. Adrian Nastase si Presedintele Senatului Domnul Prof. Dr. Oliviu Gherman si intregul Corp Legislativ se vor ralia la decizia Dvs. spre binele neamului.

Drept incheiere, dati-mi voie sa repet ca si Galileo Galilei la timpul sau: Chiar daca nimeni nu mai crede, eu raman convins ca de lumina soarelui, de adevarul stiintific ca este inca posibil de realizat un "Miracol Economic" in Romania sub conditii de echilibru general stabil, cum nu a mai fost in nici o alta tara din lume.

Cu cele mai alese sentimente, raman,

al Dvs. prea devotat,

Anghel N. Rugina

Anghel N. Rugina

Prof. Anghel N. Rugina

145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

Boston, 7 Ianuarie, 1994

A Treia Scrisoare Deschisa Catre Domnul Presedinte Ion Iliescu

Ref.: UN PROGRAM DE GUVERNARE CARE SA SCOATA TARA ROMANEASCA

IMEDIAT DIN GRAVELE PROBLEME ECONOMICE, SOCIALE SI MORALE IN
CARE SE AFLA LA MOMENTUL DE FATA

Mult respectate Domnule Presedinte Iliescu,

Mai intai dati-mi voie de aci departe de tara, cu ocaziunea zilei onomastice, sa va doresc ceea ce fiecare conducator de popoare o doreste si anume sa lase in urma o mostenire sanatoasa pe care sa o continue alte generatii viitoare si deci numele lui sa ramana legat de istoria acelui neam ca liberator, adica deschizator de drumuri noi catre o viata mai buna si mai dreapta a celor multi care totdeauna au suferit in istorie, fara sa stie de ce.

Eu sunt convins ca de lumina soarelui, cum spunea Tache Ionescu (ar trebui ca statuia lui sa fie pusa din nou la locul unde a fost pe Blvd-ul Magheru) ca Presedintele Ion Iliescu poate sa scoata tara romaneasca imediat din gravele probleme economice, financiare, sociale si morale in care se afla la momentul de fata, dar repet: absolut nu pe calea care s'a inceput si urmat in perioada de tranzitie 1990-1994.

Va aduceti aminte cand am venit la Dvs. in toamna lui 1990 cu Domnul Academician Tudorel Postolache si la examinarea Programului de Guvernare anuntat in Septembrie 1990 de Domnul Petre Roman Prim Ministru atunci, v'am spus textual: "Domnule Presedinte, bazat pe o examinare stiintifica a metodelor intrebuintate la alcatuirea acestui Program va pot spune fara nici o indoiala ca pe calea propusa de Guvernul Roman nu se pot rezolva cum se cuvine problemele economice, financiare si sociale date. Mai de vreme sau mai tarziu nu v'a mai fi nici o alta solutie decat "back to Rugina's plan", am spus chiar in engleze.

Acum de ziua Sf. Ion Botezatorul in 1994 a venit si ceasul din urma pentru planul Rugi, adica ne apropiem de ORA 25, cum ar spune Constantin Virgil Gheorghiu, care la un Congres tinut de ARA la Montreal, Canada mi-a spus ca si el s'ar intoarce in tara sa vada un "miracol economic", dar destinul a vrut altfel. ORA 25, scris cu litera mare, nu in sensul ca s'ar prabusi tara sau s'ar face o revolutie, desi totdeauna un om politic intelept nu trebuie sa uite si de "furia multimei", pe care nimic nu o mai poate opri, de indata ce se deslantue si cum s'a vazut din cazul lui Ceausescu pe care unii acum il chiar preamasesc. Pentru mine ORA 25 inseamna ca daca se continua mai departe pe inca un an Reforma inceputa de Guvernul Roman si continuata de Guvernul Stolojan iar acum de Guvernul Vacaroiu si mai ales daca se continua cu ajustarea preturilor urmand cursului leului fata de dolarul american si daca se introduce convertibilitatea leului la un

continuare p.2

curs fix fata de dolar, cum se planueste sa se faca in primavara, atunci repede se vor epuiza cele 500 milioane de dolari imprumut la Fondul Monetar International si se va crea o situatie economica de asa natura incat nu se va mai putea rezolva pe cale normala adica democratica nici o problema din cele cu care se sbate poporul roman in momentul de fata.

Iar aceasta concluzie, va rog sa nu o luati drept figura de stil sau retorica ci rezultatul unei examinari stiintifice a urmatoarelor documente oficiale:

- (1) Raportul de Guvernare Stolojan (Octombrie 1991 - Octombrie 1992);
- (2) Banca Nationala a Romaniei: Politica Monetara in Perioada de Tranzitie (Noiembrie, 1992)
- (3) Banca Nationala a Romaniei: Raport Privind Regimul Valutar din Romania si Masurile Necesare pentru Stabilizarea Cursului Leului (Mai, 1993) si
- (4) Strategia de Reforma Economico-Sociala a Programului de Guvernare (1993-1996)

Am examinat aceste documente, mai exact le-am studiat cu cea mai mare atentie fiindca aci nu mai este vorba de opinii personale de interpretare ci de principii stiintifice, care pot fi sustinute cu argumente logice si empirice, si mai ales de destinul unei natii intregi, de care ma simt si eu legat cu trup si suflet, mai ales dupa ce am vazut ca Dvs. sunteti dispus sa-mi acordati si mie cuvantul.

Rezultatul acestei examinari obiective si stiintifice este acela ca si concluzia din 1990: Pe calea inceputa de Guvernul Roman si continuata de Guvernul Stolojan si Vacaroiu nu se afla absolut nici o sansa ca sa se rezolve cum se cuvine problemele date in 1994 sau dupa ci dimpotriva sa se complice si mai mult, cum am prevazut in 1990 si s'a dovedit a fi adevarat in cursul celor 4 ani din epoca de tranzitie. De altfel nu o spun numai eu ci asa ~~cum se~~ recunoaste oficial in primul paragraf din "Strategia de Reforma Economico-Sociala a Programului de Guvernare (1993-1996), care spune negru pe alb:

"Economia Romaniei a intrat in al patrulea an de tranzitie. Caracteristica generala a perioadei parcurse pana in prezent o constituie agravarea starii de criza, exprimata atat prin accentuarea dezechilibrelor structurale macroeconomice si sectoriale, cat si prin persistenta neconcordanțelor dintre cerere si oferta, toate acestea pe fundalul scaderii continue a productiei reale, productivitatii muncii si eficientei." (p.1

Am mare respect pentru Domnul Prim Ministru Vacaroiu si Domnul Ministru Negritoiu, care a coordonat alcatuirea Programului, pentru sinceritatea si adevarul gol golut exprimate in acest paragraf primordial fapt ce nu se intalneste in nici o tara capitalista din Apus unde la fel e nevoie de sinceritate si adevar.

Imi aduc aminte iarasi de sfatul Dvs. dat in toamna lui 1990 la aceia intalnire unde a participat Acad. Postolache si anume sa mergem la INCE si sa vedem daca putem rezolva punctele in disputa si asa sa ajungem la un numitor comun referitor la planul cu "miracolul economic" propus de mine. La sedinta ce a urmat la INCE am prezentat din nou ideile principale si reformele propuse.

În cursul sedinței unul dintre participanți m'a întrebat: "Domnule Profesor, cum puteți fi așa de sigur că planul pus în practică va lucra într-adevăr ca să se atingă telurile puse și fără a neglija sau produce alte probleme în viitorul apropiat?"

Răspunsul meu a fost (citată din memorie verbatim): Am două motive principale să fiu așa de sigur de cele spuse și anume că Programul anunțat de Guvernul Roman nu poate avea succes nici chiar dacă perioada de tranziție prin absurd s'ar prelungi pe 100 de ani. Planul Petre Roman se bazează pe soluții derivate dintr-un model Keynesian de pietă capitaliste imperfecte în dezechilibru și cum economia românească se afla deja în dezechilibru, atunci aplicare de astfel de soluții va agrava și mai mult condițiile de dezechilibru deja existente.

Soluția oferită de planul Rugină se bazează pe un model de condiții de echilibru general stabil, adică pe cea mai bună soluție posibilă care se poate realiza în practică și anume după ce sistemul vechi moștenit de la Ceaușescu e curățat de toate elementele (bubele canceroase) de dezechilibru care împiedică o refacere economică în condiții normale. Cea mai bună medicină posibilă care este în armonie cu interesele și dorințele poporului român și este lipsită de contradicții sau deviații ulterioare, nu se poate să nu lucreze și în practică.

Acestea sunt cuvintele mele spuse în 1990 și care s'au adeverit să fie corecte în anii următori, după cum se confirmă fără nici o îndoială și în ultimul act oficial citat mai sus.

În plus așa mai aveam de adăugat și faptul că în funcțiunea mea de Președinte al Comisiei de Experti Economici pentru Statul Massachusetts între 1965 și 1970, am avut destul timp ca să examinez cum lucrează un sistem de pietă mixte capitaliste și de aceea pe bună dreptate și în cunoștința de cauză, am recomandat să nu se imiteze orbeste un regim de pietă capitaliste din Apus, lucru care nu s'a înțeles nici de Guvernul Roman și nici de Guvernul Stoilov. În continuare, în ziarul Romania Liberă (ce se considera un bastion al opoziției politice) din 10-12 Aprilie, 1990, s'a publicat o serie de trei articole ca rezultat al unui interviu lung dat de Nobel Laureat Milton Friedman care recomandă un astfel de regim de pietă capitaliste dus la extrem de tipul "laissez-faire", adică să lăși economia să meargă la voia întâmplării, fără a face nici o reformă de structură sau de echilibru. Mi-am luat timp și am scris un articol tot așa de lung arătând de ce teza sau medicina recomandată de Friedman nu poate să lucreze în țara românească. Romania Liberă însă refuză să-l publice, evident prin tăcere. Ulterior răspunsul s'a publicat în lucrarea mea: "Un Miracol Economic în România este încă posibil!", Ed. Porto-Franco, Galați, 1992, pp.68-93.

De atunci Planul Rugină a fost îmbunătățit cu multe explicații în versiunea a treia: "TEORIA ȘI PRACTICA PENTRU TRANZIȚIA DE LA ECONOMIA DE STAT CENTRALIZATĂ LA ECONOMIA SOCIALĂ DE PIATĂ FUNCȚIONALĂ" 82p.1993

Acum pentru a întări și mai mult Planul Rugină, îmi îngădui să anexeze și ultimul manuscris: "Un Miracol Economic Mai Mic în Județul 'X' e Posibil Acuma!" (24 p. 1993 de Craiun). Aci am arătat ce este de făcut și ce se poate face într-un județ sau două pentru a realiza totuși miracolul economic dorit de toată țara. Originar a fost Jud. Vaslui

unde s'a inchegat ideia dar pozitia lui geografica nu este cea mai nimerita fiindca nu are iesire la mare pentru comertul international. Dar daca se adauga spre ex. si Judetul Galati, atunci impedimentul geografic este inlaturat.

Cum am promis deja, eu ma oblig ca venind in tara sa ajut la pregatirile necesare pentru a conduce cu succes un astfel de experiment, in fond ca sa se dovedeasca si in practica ca introducerea unui sistem de echilibru general stabil intr'adevar poate rezolva cel mai bine problemele date, evident cu aprobarea Dvs. si a celorlalte foruri constitutionale aferente si nu cer nimica pentru mine. Eu voi fi doar un observator ca sa nu se faca greseli ce pot fi evitate din timp. Singurul lucru mai greu de realizat si care ma preocupa este problema unei reforme sociale atasata de reforma monetara si la care eu tin foarte mult, nu numai ca un act de dreptate sociala dar si ca un instrument eficace pentru intarirea unei retele de pietre nationale puternice care sa ajute la o refacere economica mai rapida.

Reflectand mai mult asupra acestui proiect cu un "miracol economic mai mic, in miniatura, personal sunt convins 100% ca e posibil, desi mai greu decat unul condus pe toata tara. Si totusi ma nelinisteste gandul ca poate e prea tarziu sa lasam restul tarii sa mai sufere inc un an; lumea n'ar mai avea rabdare vazand ca lucrurile merg cu mult mai bine in cele doua judete si nici nu cred ca e "fair" ca Guvernul Vacaroiu sa fie expus la o astfel de proba in opinia publica.

Desi Dvs. sunteti cel care va face deciziunea finala totusi eu ma simt obligat fata de Dvs, ca si fata de tara ca sa exprim gandul de indoiala mentionat in paragraful anterior. De aci ma intorc tot la versiunea 1993 a Planului general pe toata tara pe care l'am lasat in luna Septembrie, 1993 cu Domnul Ambasador Traian Chebeleu si la care mai adaug acum si planul cu Judetul "X" din care se vede mai clar natura reala a regimului social-economic recomandat de mine si bazat pe conditii de echilibru general stabil. Este vorba de un regim nou construit pe principiul cooperativ al poporului, asociat in mod natural cu un guvern democrat, ales de popor cu puteri delegate si limitate, adica un Stat de Drept Constitutional in acord cu principiul nou de subsidiaritate, presupus sa stea la baza Comunitatii Europene viitoare desi anumite politici si practici anuntate nu se prea potrivesc cu principiul nou in cauza care este pe deplin legitim in orice sistem de echilibru general stabil. Sistemul propus de mine l'am numit anterior "Liberalism Social" dar poate foarte bine sa fie numit si "Liberalism Cooperativ" sau simplu "Cooperatie Sociala de Echilibru Stabil".

Imi dau seama desigur ca ceea ce propun eu este o schimbare radicala a politicii economice, monetare, financiare si sociale a Romaniei dar aceasta schimbare este spre bine si poate fi justificata atat logic cat si empiric, atat teoretic cat si practic. Este vorba de un experiment unic in analele istoriei care merge inapoi la epoca antica cand se astepta Messia pentru purificarea omului si asezarea lui in apropierea Perfectiunii Divine. Tot asa in analele istoriei sociale de milenii se asteapta o ordine social-economica bazata pe libertate, justitie sociala, stabilitate monetara, ... financiara si politica, cu un cuvint o ordine sociala de armonie care nu poate sa fie in final altceva, decat una bazata pe conditii de echilibru general in economie moneta, banci, burse, finante, educatie, biserica, armata si guvern.

O noua clasa sociala compusa din tehnocrati inseala oamenii politici si publicul in general cu iluzii desarte, utilizand formule matematice bizare si intorcand concepte sanatoase pe dos, numai asa ca sa poata justifica ideea ca problemele sunt enorm de complexe dar ca ei ar avea solutii pragmatice, pe cand in realitate ei nu au nici o solutie rationala ci doar fac jocul computerelor. In Apus s'a si inventat un termen care explica felul de gandire dominant si propagat de tehnocrati si anume "fuzzy thinking" care nu este altceva decat "betia de cuvinte", condamnata de Titu Maiorescu in veacul trecut. Spre surpriza mea am gasit si in Romania un termen asemanator numit "limba de lemn", adica vorbire fara substanta. De curand am vazut chiar o carte in librarii: "FUZZY THINKING. The New Science of Fuzzy Logic" by Bart Kosko, 1993. Este un semn evident de declin spiritual al Occidentului. Iar daca gandirea e "fuzzy" apoi sigur ca si solutiile oferite la probleme in mod logic va fi tot "fuzzy". Asta explica de ce tehnocratii din Romania ca si din alte tari, orice ar face nu pot sa rezolve cum se cuvine problemele timpului nostru. Solutiile lor sunt lipsite de substanta, sunt artificiale, sunt false, sau intr-o forma mai eleganta cum obisnuia sa spuna dela catedra Profesorul meu venerat Virgil Madgearu: "nu sunt ducatoare la scop".

Secolul al 18-lea si al 19-lea au rezolvat problema libertatii individuale, desi nu complet fiindca libertatea nu este completa decat numai intr'un regim integral unde in afara de libertate exista si justitie sociala in distributia venitului si avutiei nationale cum si stabilitate monetara si financiara.

Secolul al 20-lea a incercat sa rezolve problema justitiei sociale dar amandoua experimentele (socialism in Rasarit si welfare state in Occident) au esuat fiindca nu au fost concepute intr'o forma integrala, adica simultan cu celelalte doua idealuri de libertate individuala si stabilitate monetara si financiara.

Omenirea acum la trecerea in secolul al 21-lea are o mostenire slaba in sensul ca oarecum trebuie sa o luam iarasi dela inceput si anume sa clarificam mai intai legatura organica intre Libertate, Justitie sociala si Stabilitate Monetara si Financiara.

Toti ganditorii clasici din epoca moderna si pana la lumea antica au avut o imagine clara despre o ordine sociala de armonie dar asta numai conceptual fiindca nu ne-au aratat cum se poate realiza in practica o asemenea ordine de echilibru stabil si cum se poate mentine pe durata in timp mai lung. Iata spre exemplu ce cuvinte intelepte ne spune Aristotel in cartea sa POLITICA:

"Scopul nostru este sa consideram ce forma de comunitate politica este cea mai buna care sa realizeze cel mai favorabil mediu de implinire a Unei vieti umane ideale. Statul este o pluralitate care trebuie unita si transformata intr'o comunitate.... Exista o lege a simetriei in corpul uman: toate partile componente se afla intr'o anumita proportie. Aceias lege a proportiilor e valabila si pentru State. Adevarata forma de guvernament, scrie el mai departe, este aceea in acord cu strict principii de justitie si serveste interesul comun sau aceea in care fiecare cetatean, indiferent de rang social poate activa liber si trai fericit."

Planul Rugi nu este o constructie utopica sau o simpla derogare dela gandirea dominanta a timpului, ci mai de graba reprezinta implinirea unui vis milenar, nu numai al poporului roman sau al natiunilor invecinate care sufera de aceias boala, dar si al Umanitatii intregi. Iar aceasta implinire este prezentata simultan din punct de vedere teoretic si practic, asa cum se cuvine intr'o stiinta pozitiva. In acest plan se aplica teoria legaturii organice intre Libertate, Justitie Sociala si Stabilitate Monetara si Financiara.

Pe intelesul tuturor, planul Rugi nu este altceva decat conceperea si realizarea unui regim social-economic nou, unde fiecare cetate roman, indiferent de rang sau pozitie sociala sau origine etnica, este complet liber in activitatea lui zilnica si in dorinta de a fi fericit fiecare in felul sau si dupa puterile sale, fara insa a crea probleme sociale pentru ceilalti semenii. Bine, veti zice Dvs.: "Dar poate Romania, o tara mica si plina de probleme, sa realizeze un astfel de ideal social de cea mai inalta si mai pura calitate?"

La aceasta Rugi raspunde: Tocmai fiindca e vorba de o tara mica si plina de probleme, avem obligatiunea morala sa ne concentram cu totii si cu toate puterile, in sinceritate absoluta si devotament complet la binele comun, ca sa realizam implinirea acestui mare ideal atat cat omeneste este posibil. Este nu numai pentru bucuria si buna-starea poporului roman dar si pentru intreaga Umanitate care la fel sufera pretutindeni si cauta o lumina economica noua care sa aduca prosperitate si armonie sociala intr'un mediu nou de libertate, justitie sociala si stabilitate financiara pentru toti cetatenii iar nu cu privilegii pentru unii si cu suferinta pentru cei multi. Da! Este vorba de realizarea unui "ideal pur" in sensul bun al cuvantului dar nimica mare si de valoare in lumea asta initial nu a fost un "ideal pur", aparut in mintea unui om - "L'Homme cet inconnu!" cum ii spune Dr. Alexis Carrel.

Dar daca in Romania se va realiza acest ideal - si eu sunt sigur ca se poate 100% - atunci nu am nici o indoiala ca alte natiuni vecine mai departe si cat mai departe, pana la marginile globului pamantesc, ne vor urma iar numele Dvs. si al Romaniei vor ramane la loc de frunte in istoria timpului nostru si anume pe veci. Ganditi-va bine si nu lasati sa treaca ceasul cel bun mai ales acum cand ne apropiem cu pasi repezi de ORA 25!

Stiu ca unii tehnocrati care nu au nici o solutie originala sau efectiva la problemele date ci se marginesc sa imiteze "fuzzy thinking" si sfatul altor tehnocrati din Apus se vor opune si de data asta la planul Rugi cum s'au opus si in trecut dar eu imi fac datoria morala fata de Dvs. si fata de neamul romanesc inclusiv Umanitatea, ca sa demasc acesti ipocriti, asa ca Dvs. sa faceti decizia finala fara a fi influentat de nimeni ci numai de propria constiinta si interesul national. Incolo nimeni nu poate scapa de judecata istorica, cand e vorba de acte mari, la momente de rascruce in viata unei natiuni.

Moses, la adanci batranete, in credinta lui nezdruccinata in virtutile poporului sau si cu Puterea Divina (caci el singur nu putea sa o faca) a reusit sa libereze poporul evreu din captivitatea egipteană

Rugi, si el la batranete (dar nu in spirit!) in credinta lui nestramutata in virtutile mari ale poporului din care se trage si nu ma

putin inarmat cu Adevarul Stiintific nefalsificat (pe care Moses nu-l avea) si credinta stramosilor nostri in Dreptatea Divina fara de care nici el nu ar putea implini ceva asa de mare cum e scopul planului in cauza, este convins 100% ca sub deviza "Prin Noi Insiine!" si cu ajutorul unui grup de romani de seama, luminati si cu dorinta sincera de a servi binele comun, se poate libera natiunea de robia economica in care a cazut printr'un concurs de imprejurari istorice si politice nefavorabile. Si ca sa nu fie nici o confuzie, prin Puterea Divina nu inteleg o forma ieftina religioasa ci credinta pura in valoarea absoluta a Spiritului Crestin ("der ewige Geist" a lui Hegel) in care au crezut Stefan Cel Mare si ostasii lui, Mihai Viteazul si toti cei care au luptat de-alungul veacurilor si si-au dat viata pentru apararea pamantului romanesc, ca sa nu uitam si pe ultimii eroi care s'au sacrificat in lupta pentru eliberarea natiunii de sub jugul comunist manipulat de Ceausescu.

In fond Spiritul Crestin adevarat nu este nimic altceva decat recunoasterea imperfectiunii omenesti, iertarea celor care gresesc cand isi recunosc gresala, lumina launtrica care ne face sa fim veseli sau tristi, Adevarul, Dreptatea si Bunatatea Umana, toate concepute la un nivel cu mult mai inalt decat vremelnicia noastra pamanteana.

Pentru orientarea Dvs., as dori sa va mai comunic ca intre 3-5 Ianuarie, 1994 a avut loc la Boston Congresul anual a ceea ce se numeste "Allied Social Sciences Association" (ASSA) unde este incorporata si ISINI (International Society for Intercommunication of New Ideas) pe care o conduc. Aci s'au adunat peste 6,000 de economisti, istorici, sociologi, politologi, filosofi, care au argumentat timp de trei zile, pro si con, in nenumarate probleme. Programul tiparit pe sesiuni si si cu subiectele tratate a ocupat lungimea unei carti de 308 pagini.

Am urmarit in de-aproape toate sesiunile unde am asteptat sa fie o ciocnire de idei noi. Din nefericire toate argumentele erau conduse dupa aceleasi sabloane vechi -ganditori liberali opusi la ganditori conservatori, adeptii lui Keynes in conflict cu adeptii lui Marx, caci regimul comunist a cazut dar nu si doctrina lui Marx care foarte probabil va ramane actuala pana ce in fine se va rezolva si problema sociala a nedreptatilor impuse asupra celor multi.

De aci salvarea Romaniei nu poate veni prin aplicarea de idei noi venite din Apus, pur si simplu pentruca acolo nu exista nimica nou -in lumea ideilor- care ar putea sa ajute. Mai mult ca niciodata Guvernul Roman trebuie sa puna la treaba Institutul Central de Statistica, Institutul National de Cercetari Economice, Sectia de Stiinte Economice, Juridice si Sociologie dela Academia Romana pentru ca impreuna cu Asociatia Generala a Economistilor din Romania sa lucreze la doua inventare de importanta nationala: Inventarul No.1 de resursele naturale si umane disponibile, intrebuintate si neintrebuintate si Inventarul No.2 de realizările pozitive si de greselile concrete ^{facute} atate sub regimul comunist cat si in epoca de tranzitie.

Dupa aceea, cu un Guvern nou, sa ne punem cu totii la treaba cum se arata in schita anexa, la unison sa facem sub deviza "Prin Noi Insi un salt inainte prin aplicare de idei noi si anume catre realizarea unei alte ordine social-economice mai buna si mai dreapta decat cea de azi si de ieri, catre "miracolul economic" care depinde de noi.

Trebue rupt cu lancezeala spirituala in care se zbate intreaga natiune la momentul de fata, ca si cum am fi pe "Culmile Disperarii" sociale cum ar apune Emil Cioran, ca si cum n'ar mai fi nici o alternativa pentru a iesi din groapa lui Platon in care se afla.

Cea mai grava problema nu este criza materiala de cele necesare vietii zilnice, desi milioane de romani sufera pe aceasta latura, ci criza spirituala, lipsa de credibilitate ca se mai poate face ceva constructiv acolo sus la Guvern sau in Parlament sau acolo jos la fiecare Prefectura sau Primarie; ca nimeni nu mai are autoritatea morala sa zdruncine intreaga natiune din letargia morala in care se afla; sa opreasca avalansa acelor care nu ii intereseaza nimic altceva decat sa acumuleze avere, indiferent pe ce cale; sa rasune inca odata dela Nistru pana la Tisa versurile lui Andrei Muresanu:

Desteapta-te Romane din somnul ceî de moarte,
sau chemarea istorica din Doina lui Eminescu:

Stefane Maria ta, tu la Putna nu mai sta!

Este nevoie de un spirit nou de Renastere Nationala care sa puna capat la frenezia diabolica care desparte nu numai pe cei din diaspora dar si pe cei de acasa in doua tabere inamice. Unii, care in loc sa se ocupe de examinarea serioasa a problemelor si solutionarea lor cea mai dreapta -indiferent de partida care se afla la putere- se intrec in tot felul de acuzatii si barfeli ca regimul este neo-comunist si nu vrea ca sa se imbunatateasca situatia caci numai asa intr'o zi pot strange surubul si aduce inapoi pe usa de din dos "regimul vechi" sub o noua firma. Cu alte cuvinte totul se reduce la problema politica de schimbare de regim si ca atata vreme cat regimul dela putere nu este dat jos nu se pot indrepta lucrurile. Asta am auzit-o de nenumarate ori in strainatate si tot asta am auzit-o in tara aproape in toate provinciile vizitate. Nimeni nu vrea sa recunoasca ca daca numai schimbi persoanele sau partidul dela putere dar nu schimbi si modul de a gandi si metoda de cercetare apoi sigur ca nu se va rezolva cum se cuvine nici problemele date.

Altii care direct sau indirect sustin Guvernul fiindca se tem de o alta revolutie, stiu ca economia si administratia publica nu merg bine dar in loc sa adopte o atitudine critica-pozitiva in evaluarea si rezolvarea problemelor date, se multumesc sa treaca totul sub tacere, cu iluzia ca prin credite venite din strainatate, cumva situatia se va imbunatati cu trecerea timpului. Intre timp o haita de hrapareti isi fac afacerile lor prin speculatii uriase si coruptie fara limite ajungand milionari, unii vorbesc chiar de miliardari, sfidand suferintele celor multi ca si cum legea nescrisa a OMENIEI n'ar fi existat niciodata.

In aceste conditii tragice in istoria neamului nostru, numai o "Mana de Fer" dar inteleapta, ar mai putea pune capat la aceasta stare de lucruri. Cred ca anuntarea oficiala a planului Rugi si aplicarea lui riguroasa pe toata linia, indiferent sub ce combinatie politica dar cu oameni noi care sa se concentreze nu la interese de partid ci la binele comun al natiunii intregi, s'ar crea o atmosfera noua de incredere asa incat cele doua tabere inamice sa se regaseasca in bucuria de a lua parte la o Renastere Nationala in Economie, in Finant in Stiinta, in Educatie, in Arte si in Cultura pe toate planurile.

Tot despre o Renastere Nationala pe toata linia^{au} visatsi^u Mircea Eliade, Constantin Virgil Gheorghiu, Sever Pop, Grigore Nandris, Vintila Horia, Stefan Baciuc, Stefan Lupasco, George Cioranescu si multi altii adormiti in pamant strain.

Pentru aceasta schimbare de regim, cum am spus mai inainte este nevoie de increderea Dvs. deplina cum si a Parlamentului. Rugi va putea in fine sa-si vada visul No.1 implinit, adica sa puna capat la suferinta poporului roman din epoca de tranzitie prin instituirea unui regim nou de cooperatie sociala integrala care sa aduca fructe imediat dupa ziua "D".

Sunt sigur ca este posibil de a forma un Guvern de Uniune Nationala insa compus numai din persoane competente care sa nu reprezinte numai o schimbare de persoane ci mai de graba de modul de a gandi si concepe problemele date si solutionarea lor justa. In continuare, nu cred ca se vor grabi prea multi sa ocupe posturi ministeriale fiindca de data asta nu mai este posibil de muls din bugetul Statului si nici de facut afaceri scandaloase de imbogatire. Ministrii vor trebui dintr-o data sa sacrifice si ei ceva pentru binele comun asa dupa dictonul ramas de la Presedintele Kennedy: "Nu intreaba ce poate sa faca tara pentru tine ci mai degraba ce poti face tu pentru tara".

De asemenea nu cred ca as avea greutate de colaborare productiva cu Domnul Adrian Nastase Presedintele Camerii Deputatilor si Domnul Oliviu Gherman Presedintele Senatului. La fel nu cred ca este nevoie de schimbare a Domnului General Niculae Spiroiu Ministerul Armatei si Domnul Teodor Melescanu, Ministrul Afacerilor Externe. Pe ceilalti demnitari nu ii cunosc personal asa ca nu pot sa-mi dau o parere.

Ati facut o decizie buna prin numirea D-lui Mihai Botez ca Ambasador la Natiunile Unite. Mai faceti inca o decizie buna dand posibilitate la un al doilea emigrant sa vina acasa si sa faca ordine in economia nationala si in finantele publice si fiti sigur ca o va face. Nu veti regreta caci numai Rugi poate sa va scape de multe necazuri acum si in viitor. Eu am plecat cu pasaport regulat din tara la studii in Germania si nu am renuntat niciodata la cetatenia romana.

In luna Februarie voi veni in tara sa continui un curs de "Introducere in Stiinta Economica" inceput anul trecut la ASE acum si la Universitatea Spiru Haret. Daca mai aveti nevoie de alte informatii, sunt la dispozitia Dvs. prin ASE cu incepere de la 21 Februarie, 1994.

Alaturat in anexa se afla o schita de Programul de Guvernare, asa cum il vad in momentul de fata.

Cu cele mai alese sentimente, raman cu respect

Anexa: 1 (p.10-17)

al Dvs. prea devotat,

Anghel N. Rugina

UN PROGRAM DE GUVERNARE CARE SA SCOATA TARA ROMANEASCA IMEDIAT
DIN GRAVELE POBLEME ECONOMICE, SOCIALE SI MORALE IN CARE SE
AFLA IN MOMENTUL DE FATA

I. Baza ramâne Programul de Reforme versiunea 1993 intitulat:

Teoria si Practica pentru tranzitia dela economia de Stat
centralizata la economia sociala de piata functionala, plus

Un Miracol Economic mai mic in Judetul "X" este posibil acum!

II. Consultarea tuturor sefilor de partide reprezentate in Parlament
cu rugamintea de a prezenta in scris solutii concrete ce le au la
problemele date.

Inercarea de a solutiona diferentele posibile si daca e nevoie
se va corecta Programul de baza.

III. Pregatirea operatiunilor tehnice in curs de 2 sau 3 saptamani:

- a) Un grup va lucra la Institutul Central de Statistica sa completeze Inventarul No.1 de resursele naturale si umane disponibile, intrebuintate si neintrebuintate;
- b) Alt grup va lucra la Institutul National de Cercetari Economice ca sa identifice realizările pozitive si greselile concrete comise atã sub regimul comunist cat si in epoca de tranzitie;
Sectia de Stiinte Economice, Juridice si Sociologie dela Academia Romana va lucra in cooperare cu acest grup.
- c) Inca un alt grup compus din un membru si un supleant dela filiala din fiecare judet a Asociatiei Generale a Economistilor din Romania (AGER) iar in judetul unde nu exista o filiala sa infiinteze una, toti acestia lucrând la Institutul Central de Statistica intr'un singur subiect: calcularea de preturi reale de echilibru;
- d) Un alt grup va lucra la Banca Nationala pentru a inventaria: circulatia monetara (bilete de banca si credite monetizate); balanta comerciala si balanta de plati internationale scadente la 15 Martie, 1994; rezerve de valuta convertibila si neconvertibila, la aceias data; credite in strainatate aprobate fara conditii si separat cele cu conditii, indicand ce fel de conditii; stocul de aur la aceias data; stocul de aur ramas la Rusi din razboiul prim ca si din cel de al doilea.
- e) Un alt grup va lucra la Ministerul de Finante ca sa stabileasca situatia bugetului Statului si a datoriei publice interne si externe la data de 15 Martie, 1994; de asemenea se va face un inventar specific de toate impozitele si taxele ce se impun la cetateni, firme comerciale cum si întreprinderi industriale (nationale sau straine), taxe vamale cu veniturile aferente.
- f) Un alt grup va lucra la Ministerul Economiei Nationale si Comerțul Exterior care va stabili un inventar de toate tratatele comerciale in vigoare si sub ce conditii;
- g) In fine un alt grup va lucra la Ministerul Externe ca sa stabileasca cat a costat diplomatia romaneasca in cursul anului 1993 si anume separat pe tari si elemente principale.

IV. Obligatiunile imediate ale Primului Ministru:

- a) Sa prezinte Parlamentului pana la 25 Martie, 1994 Programul de Guvernare pe doi ani cat va dura experimentul pentru realizarea unui "miracol economic", Program care va cuprinde elementele de baza specificate la punctul I. si II. cu eventuale rectificari sau adaugiri necesitate de consultarea sefilor de partide si a pregatirile tehnice dela punctu⁸ III.

Programul de baza specificat la punctul I. va fi remis Comisiilor Parlamentare aferente inca dela 1 Martie, 1994, asa ca sa aiba timp pentru examinare si referire.

- b) Parlamentul are sa decida daca accepta sau nu Programul pana la 1 Aprilie, 1994.

Accelerarea procesului de aprobare a Parlamentului este necesitata de problema agrara care cere anumite masuri concrete imediat dupa 1 Aprilie asa incat in toamna lui 1994 si in cursul anului 1995 sa nu mai fie cozi la aprovizionarea populatiei cu alimente de prima necesitate.

- c) Primul Ministru dupa confirmarea Parlamentului in curs de o saptamana va convoca la Bucuresti:

-Toti Prefectii si Primarii de Municipii din tara cu rugamintea ca fiecare sa pregateasca anticipat un raport nu mai mult de doua pagini de problemele pe care le are; cum intentioneaza sa le rezolve si ce greutati are in cale;

-Dupa o alta saptamana sa convoace Primarii din orasele mai mici si comunele rurale cu aceias rugaminte.

- d) Primul Ministru va vizita personal fiecare Minister explicand Reforma noua administrativa si consecintele ei pentru binele comun al natiunii intregi. Nimeni nu isi va pierde postul fara o prealabila avizare si o rambursare justa.

- e) Primul Ministru impreuna cu Ministrul Afacerilor Externe va face o calatorie la Kiev (aranjata diplomatic) pentru a negocia cu Presedintele Leonid Kravchuk eliberarea imediata a romanilor incarcerati la Tiraspol in Transnistria cat si respectarea drepturilor romanilor in Bucovina de Nord si Sudul Basarabiei.

- f) Sa se aranjeze o calatorie diplomatica la Washington D.C. pentru o intrevvedere cu Mr. Michel Camdessus, Managing Director la International Monetary Fund si sa-l asigurat ca Romania isi va respecta toate angajamentele luate anterior iar reforma pe care o intreprinde acum nu este indreptata impotriva Fondului si la nici o alta institutie internationala. Este vorba de o cale mai simpla si mai sanatoasa pentru rezolvarea acelorasi probleme la care lucreaza si IMF. De fapt, cu acest experiment noi urmam sfatul dat de el insusi la Conferenta de presa din 1 Iulie, 1993 cand a spus textual:

"This is what matters: all countries in the world have to know that if they do everything that is possible to put their houses in order, the IMF will be there with its own support and with all its strength as a catalyst to make sure that international support comes in time."

IMF Survey of July 12, 1993, p.214)

Sau pe romaneste:

"Iata ce este mai important: toate tarile din lume trebuie sa stie ca daca ele intreprind orice este posibil ca sa-si puna casa in ordine, Fondul Monetar International va fi gata sa vina cu suportul sau si cu toate puterile sale in calitate de catalist sa asigure ca suportul international vine la timp".

Eu voi spune ca noi ii multumim pentru creditul din urma de 500 milioane de dolari americani dar foarte probabil ca nu vom face uz de el pentru ca si noi intentionam sa facem leul convertibil la 1 Aprilie, 1994 insa nu pe baza de dolari americani ci pe baza de aur si o economie nationala care functioneaza dela sine.

In acelas timp voi incerca sa vad si pe Presedintele nostru Clinton si sa-l informez de ce planuim sa facem in Romania dar el este asa de inglodat in probleme personale incat nu se poate astepta prea mult dela el. Mai repede la intoarcere sunt inclinat sa vad pe Primul Ministru John Major si Presedintele Frantei Mr. Mitterand care stiu ca tine la Romania.

V. Imaginea Romaniei va fi total schimbata atat intern cat si extern:

- a) Intern, Primul Ministru va avea o Conferenta de Presa libera la fiecare 2 saptamani, la care pot lua parte si pune intrebari atat jurnalisti interni cat si externi.
- b) In fiecare luna va vizita un judet pentru a vedea cu ochii proprii cum merge reforma.
- c) O calatorie de informare despre ce se face in Romania, impreuna cu Ministrul Afacerilor Externe Domnul Melescanu, la Buda Pesta, Praga, Bratislava, Varsovia si Sofia.
- d) M'a intristat mult cand am vazut la TV in Praga ca Presedintele Clinton s'a vazut cu Sefii de State din Rasaritul Europei dar din Romania nimeni, ca si cum aceasta tara nici n'ar exista. Nu stiu ce a facut Ambasadorul Roman dela Washington, D.C. dar sigur fara nici un efect pozitiv. Am cetit undeva ca intentioneaza sa se retraga.
Am mare incredere in Domnul Ministru Melescanu si sunt sigur ca impreuna, in cateva luni, putem schimba total imaginea Romaniei nu prin propaganda facuta prin ziare si platita cu dolari si nici prin banchete diplomatice ci numai prin fapte, prin exemple ca in Romania a inceput o era noua.
- e) Vetii vedea ca in vara lui 1994 va fi o avalansa de reporteri si vizitatori din toata lumea care vor veni sa vada minunea "miracolului economic".
- f) Turismul se va dezvolta la culme dupa ce intre timp se va schimba conducerea la diverse Hoteluri din toata tara unde se gaseste investit capital de Stat si in special arta culinara curat romaneasca care in regimul lui Ceausescu si in epoca de tranzitie a fost ruinata dar nu distrusa din sufletele romanilor si mai ales a romancelor de totdeauna.

- g) Mijloacele de comunicare, asa cum sunt dar reparate si tinute curat, vor asigura o deplasare civilizata a cetatenilor. Imbulzeala din tramvaie si autobuze trebuie sa ia capat imediat.

Calatoria cu trenul, cum am vazut din propria experienta, este un adevarat dezastru. Biletelese vand numai cateva ore inainte de plecarea trenului si asta produce nu numai iritatie si imbulzeala dar la urcarea in tren e aproape moarte de om. Se vand totdeauna mai multe bilete decat locuri asa incat calatoria devine o experienta trista. Ce sa mai spun de WC din trenuri unde calatorul este condamnat sa se imbolnaveasca de rinichi.

Ca sa se imbunatateasca mijloacele de comunicare nu este nevoie de imprumuturi in strainatate, sa se apeleze la expertii dela Banca Mondiala sau alte consortiuri internationale pe care trebuie sa-i platim cu dolari grei luati cu dobanda. Combinatul Siderurgic dela Galati m'au asigurat ca pot livra orice cantitate de otel pentru piata interna, daca economia nationala merge bine. Lemn avem destul, ingineri bine pregatiti stau la dispozitie. Ne trebuie numai o moneda sanatoasa exprimata in aur si o administratie publica bazata pe alte principii de echilibru. Incolo totul se poate face in Romania si prin mesteri romani de indata ce economia nationala astazi strangulata de masuri neintelepte dela BNR si alte locuri de varf, se libereaza de toate chingile vazute si nevazute.

- h) Aeroportul dela Otopeni, care reprezinta fereasta de intrare si iesire pentru toti strainii care ne viziteaza, are nevoie de o grija deosebita. Banda pe care circula bagajele de vreo trei ani scartie ingrozitor si nu stiu daca s'a reparat pana in momentul de fata. Si aci nu e nevoie de capital strain pentru modernizare, cum se spune. Romania are destui arhitecti, ingineri constructori si mesteri bine pregatiti ca sa faca modernizarea. Personalul de serviciu e cu mult mai politicos si gentil comparat cu vremea lui Ceausescu iar la controlul pasapoartelor nu te mai tine 10-15 minute (un minut e suficient!) asa ca sa bage frica in tine. Un alt aspect necivilizat este uzul de soldati inarmati ca sa pazeasca aeroportul. Multi straini mi-au spus ca sunt mistificati de aceasta procedura. Nu este misiunea Armatei de a pazi edificii publice, afara numai de cazul unei revolutii. Politia reglementara poate implini aceasta functiune si este de recomandat in haine civile, asa ca raufacatorii sa nu stie de unde rasare autoritatea publica.
- i) Functionarii publici trebuesc trenati in spiritul ca ei sunt la dispozitia publicului iar nu invers, cum se observa de multe ori. Bacsusul trebuie desfiintat complet iar cei care se vor abate dela aceasta regula sa fie imediat scosi din functie, indiferent la ce grad s'ar afla.

Sefi de serviciu, directori si pana la Ministru sa tina evidenta oficiala de cine i-a vizitat in cursul zilei si ce probleme au rezolvat tot in cursul aceleasi zile.

- j) Se va infiinta imediat Oficiul unui Ombudsman in fiecare judet iar la Ministru vor veni numai cereri pe care Ombudsman-ul nu le poate rezolva in cadrul autoritatilor judetene si comunale.

Va fi vorba deci numai de cereri cu probleme care se refera la mai multe judete sau la tara intrega. In acest fel pe de o parte se da Ministrului timp suficient sa se ocupe de probleme nationale si in acelas timp se reduce si posibilitatea de coruptie si de acordare de privilegii nejustificate.

- k) Imediat dupa ziua "D" se va proceda la simplificarea si rationalizarea aparatului de Stat cu 1/3 din personalul existent pus in vacanta si cu plata salariului pe 6 luni, fara nici o alta obligatie din partea Statului.

Aceias reforma va fi extinsa si in regiile autonome cu capital de Stat, evident tinand socoteala de conditiile existente in intreprinderea respectiva, unde cerintele pot fi diferite.

Functionarii superiori sau inferiori din aparatul de Stat sau regiile autonome trebuie sa presteze in mod efectiv acelas numar de ore de lucru, inregistrat in jurnalul zilnic.

- l) Parlamentul e bine sa studieze optiunea de a lua vacanta pe 6 luni cu plata salariului pe jumatate, asa ca fiecare membru sa poata fi in judetul unde a fost ales si sa observe cu ochii proprii de cum merge reforma, fara insa a se amesteca la procesul de activitate zilnica oranduit de Prefect si Consiliul Dirigitor.

V. Obligatiunile Primului Ministru pe durata:

In alcatuirea Bugetului prezentat la Corpurile Legiuitoare se va avea in vedere urmatoarea ordine de prioritate:

- a) Educatia tineretului incepand dela gradinita de copii si pana la Universitate trebuie sa fie telul cel mai inalt de urmarit al Guvernului; la aceasta se adauga si educatia populara a celor care nu au urmat cursuri superioare. Justificarea e simpla dar fundamentala: aci se afla un viitor mai bun al intregii natiuni.

Trbuie sa se inceapa imediat cu repararea tuturor scolilor din toata tara iar cladirile sa fie tinute curat "ca la farmacie", cum se spunea odata. Am vazut nu numai la tara dar si la oras ca WC-urile sunt deschise in aer liber si ma gandesc cat au de suferit pe timpul iernii micutii si micutele dela gradinita de copii si cei din primele clase primare. Situatiia aceasta trebuie remediata imediat. La fel si WC-urile pentru studenti si studente dela licee si pana la Universitate.

- b) Sanatatea publica este al doilea element principal pe care un Prim Ministru trebuie sa-l aiba in vedere pe durata. Spitalele se gasesc in conditii deplorabile. Cladirile nu sunt ingrijite cum se cade si mai ales curatenia lasa mult de dorit. Multe lucruri se pot imbunatati fara a fi nevoie de interventia Ministrului de resort sau sa se cheltuiasca din bugetul Statului. Doctorii se plang ca sunt platiti mai rau decat strungarii sau mecanicii de automobile.

Multe spitale ar fi mai bine daca ar trece sub administratie privata. Un grup de cetateni mai cu stare ar trebui in fiecare oras sa ia initiativa formarii unei Corporatii publice care sa aiba grija de administrarea spitalului din regiunea respectiva. Din bugetul Statului se poate prevedea salarii corespunzatoare la doctori si surori de caritate. Dar grosul cheltuelilor necesare

pentru administratie si utiliaj tehnic in medicina sa fie furnizate de Corporatia publica prin donatii private. Bacsisul si aci sa fie desfiintat complet sub pedepse severe. In schimb fiecare pacient care a fost vindecat, drept multumire catre doctori si spital, sa fie rugat a dona atata cat poate, imediat sau in contributii lunare mai mici pentru o anumita durata.

Un Consiliu de Administratie compus din oameni cunoscuti trebuie sa fie in continuu in legatura cu conducatori de intreprinderi si cetateni mai cu stare pentru a strange fonduri necesare la progresul spitalului local, din toate punctele de vedere.

Aici in America majoritatea din Universitati, Colegii si Spitale sunt private iar lucrurile merg bine decat in cele publice.

- c) Armata este al treilea element esential pe care un Prim Ministru ar trebui sa-l aiba in minte tot timpul, fiindca fara o armata bine pregatita si loiala nu se poate concepe independenta politica, mai ales in vremea noastra plina de instabilitate.

In timpul serviciului militar tinerii sa fie instruiti nu numai in tactica si strategia militara cum si spiritul de ordine in ierarhia militara dar si in educatia civila de a fi un cetatean luminat care intelege ce inseamna a apara Patria si pamantul stramosesc atunci cand esti chemat sa o faci.

De asemenea nu ar fi rau sa se organizeze si scoli profesionale pe langa regimente, cu profesori recrutati tot din cei care isi fac stagiul militar, asa ca tinerii care nu au nici o profesie seara in aceste scoli sa invete ceva practic care sa-i ajute sa-si organizeze viata altfel, mai bine, dupa ce parasesc regimentul. In acest fel, serviciul militar ar capata o noua dimensiune educativa, de mare folos pentru natie.

- d) Biserica este al patrulea element de baza pe care un Prim Ministru ar trebui sa nu-l uite si anume pentruca puterea Statului Roman se bazeaza in realitate pe Scoala (Educatie), Sanatatea Publica, Armata si Biserica, in afara de o economie nationala functionala.

Conducerea Bisericii poate face greseli fiindca si reprezentantii ei traiesc sub aceias lege universală a imperfectiunii omenesti. Dar organizatia bisericeasca nu trebuie confundata cu natura credintei pure, o iluminare interioara care ca si cultura stiintifica si literara ridica omul mai sus decat viata imediata cu multe aspecte sau instincte animale. Un om fara nici o credinta pura de inaltare in momente de reculegere sau fara cultura poate deveni cel mai periculos animal.

Acum dupa ce s'a restabilit si libertatea religioasa in Romania, e un lucru bun si de mare valoare dar trebuie observat ca bisericile sa ramana deschise pentru meditatie, reculegere si rugaciune a celor care simt nevoia, nu numai dumineca sau la sarbatori ci in fiecare zi dupa ce obisnuit s'a terminat programul de lucru in birouri si fabrici sau alte intreprinderi. Multi preoti au o inclinatie de a incasa tariful (care nu e stabilit la nivel de echilibru stabil!) la botez, cununie, boala sau moarte dar trebuie ca cineva sa le aminteasca ca mai au si o obligatie morala fata enoriasi si familiile lor ca sa devina si sa ramana cetateni luminati si buni crestini in relatiile lor sociale.

- e) După șase luni Primul Ministru trebuie să prezinte în fața Parlamentului într-o sesiune comună din cele două Camere, un Raport detaliat în scris de cele realizate de Reforma și ce a mai rămas de făcut.
- f) După alte șase luni va prezenta Parlamentului un Raport nou în scris, cu probe evidente că "Miracolul Economic" e pe cale să devină realitate.
- g) Cu aprobarea Parlamentului se va trece la anul doi de consolidare a regimului nou, sub aceleași condiții.

VI. Primul Ministru și Soarta Romanilor rămași sub dominație străină ca rezultat al Războiului Mondial al doilea:

Cea mai spinoasă și mai delicată problemă pentru un Prim Ministru nou în România este întrebarea capitală: Ce să se facă și cum să se facă, mai întâi pentru a ușura și mai târziu pentru a libera viața grea a fraților noștri căzuți în robia străină prin Pactul Molotov-Ribbentrop, respectiv Stalin și Hitler în 1939.

Problema este spinoasă pentru că de fapt sunt două probleme încalcite una cu alta. Mai întâi este scindarea Basarabiei în două, operație diabolică făcută de Comunistii Rusi după anexare și anume partea de Nord și de Sud a Basarabiei a fost atașată de Republica Sovietică Ucraina pe câtă vreme partea din mijloc s'a declarat Republica Sovietică Moldova, la care s'a adăugat și o fasie de pământ de dincolo de Nistru zona numită Transnistria, care nu a aparținut niciodată de Moldova, respectiv Basarabia. Operația asta diabolică s'a făcut numai ca să se incurse lucrurile și să îngreueze o realipire viitoare a Basarabiei la Patria mamă. Între timp Transnistria, unde după anexare s'au așezat și români basarabeni, după caderea imperiului bolșevic s'a declarat independentă și apoi s'a început o prigoană rusească împotriva romanilor de acolo, un grup fiind în închisoare condamnați la moarte.

A doua problemă s'a născut ca urmare a faptului că politicienii din Republica Moldova nu s'au putut înțelege între ei, cum ar fi fost și natural, să răspundă la chemarea istorică prin declararea nulă a Pactului Molotov-Ribbentrop (cum au făcut țările Baltice) și unirea mai întâi cu restul teritoriului din Basarabia de Nord și de Sud, renunțând la Transnistria. Politicienii de la Chișinău nu au făcut nici una și nici alta ci s'au declarat independenți ca pe urmă să se asocieze cu celelalte republici foste Sovietice.

După ce Națiunile Unite au recunoscut Republica Moldova, fără nici o cercetare a justificării istorice, nu ne mai putem amesteca oficial în afacerile Republicii Moldova. Totuși, cum am propus mai înainte, nimeni nu poate împiedeca un Prim Ministru nou al României împreună cu Ministrul Afacerilor Externe, să nu meargă la Kiev într-o întrevvedere aranjată oficial cu Președintele Ucrainei Leonid Kravchuk, ca să se negocieze în tratat de amicitie în care să se stabilească precis drepturile cetățenilor români încorporați forțat la fostul imperiu sovietic căci Republica Ucrainiană nu a existat niciodată în era modernă ca stat independent. În acest pact de amicitie să se includă și cetățenii români din Bucovina de Nord anexată prin același Pact Molotov-Ribbentrop. În acest pact să se specifice și drepturile tineretului de a studia în România și a se întoarce acasă cu aceleași

drepturi si privilegii civice de care se bucura toti cetatenii ucrainieni. Si in aceasta directie Guvernul Roman poate ajuta mult pe tinerii bucovineni ca si pe cei basarabeni. Cand am fost la Chisinau in 1991, am vazut ca exista un contact cultural si artistic intre intelectualii basarabeni si cei bucovineni dela Cernauti si asta m'a bucurat mult desi n'am putut sa merg si la Cernauti.

Ce ar putea sa faca Guvernul Roman in momentul de fata, fara a provoca alte probleme politice? In acord cu un tratat de amicitie intre Romania si Ucraina, Guvernul Roman poate sa acorde un numar mare de burse (cu intretinere completa) de studii la Universitatii si Licee Romanesti si anume o "Bursa Basarabia" pentru cei care vin din fosta provincie romaneasca Basarabia si o alta "Bursa Bucovina" pentru cei care vin din fosta provincie romaneasca Bucovina. Numai o singura conditie sa fie atasata la aceste burse si anume obligatia in scris ca se vor intoarce inapoi in provincia de unde provin iar in caz contrariu sa restituie costul intreg la fondul de a aduce alti studenti.

Iata ce alta idee mai am tot in legatura cu "Cauza Romaneasca" in Basarabia si Bucovina. La Congresul ASSA (Allied Social Sciences Associations) care a avut loc la Boston, Mass. USA intre 3-5 Ianuarie, 1994 am avut norocul sa fac cunostinta cu Decanul Facultatii de Stiinte Economice dela Kiev, Dr. Anton Filipenko, care mi s'a parut un om de treaba cu care se poate discuta orice problema, fara a deveni beligerant. Asta s'a intamplat la o sedinta a "International Society for Intercommunication of New Ideas" cu sediul la Boston si pe care o conduc. Dr. Filipenko si-a exprimat dorinta de a deveni membru la aceasta Societate.

Daca se pune in miscare planul Rugi atunci Dr. Filipenko poate fi invitat sa vina cu un grup la Bucuresti si sa vada cum se realizeaza un "miracol economic" fara a mai apela la credite internationale si la sfaturi eronate date de expertii tehnocrati din Apus. Cum economia din Republica Ucraina se afla intr'o situatie dezaastroasa, un asemenea contact ar usura intrevedrea cu Presedintele Kravchuk si ar deschide relatii economice in stil mare intre cele doua tari. Si poate pana la urma prin Gratia Divina, am convinge pe oamenii politici dela Kiev sa ne returneze pamant romanesc si cetateni romani nevinovati din fosta provincie Basarabia si Bucovina, pe cale pasnica si fara incriminari politice fiindca cetatenii ucrainieni nu au nici o vina. Ei insasi au avut de suferit ca si romanii de pe urma aceluia regim anti-uman introdus si mentinut cu forta de comunisti bolsevici.

* * *

Mai sunt multe lucruri de spus care cad in sarcina unui Prim Ministru nou care sa puna bazele la o alta Romania de maine mai buna si mai dreapta decat cea de azi si de ieri, in acord cu dorintele poporului si resursele naturale si umane de care dispunem, dar aceste observatii si sugestii sunt suficiente pentru moment.

Boston, Mass. USA

Ianuarie, 1994.

Angel Rugina

P.S. Copyrights sunt rezervate de autor.

AR.

35

The International Society for Intercommunication of New Ideas, Inc. (ISINI)

OFFICERS

Anghel N. Rugina, USA
President

Edgar Ortiz, Mexico
Vice President (1)

Anna A.M. Pellanda, Italy
Vice President (2)

P. Jegadish Gandhi, India
Vice President (3)

Jacob J. Krabbe,
The Netherlands
Secretary-Treasurer

Lazaros Houmanidis, Greece
Public Relations

Boston, 8 Februarie, 1995

A Patra Scrisoare Deschisa Catre
Domnul Presedinte Ion Iliescu

HONORARY MEMBERS

M. Raymond Barre
Former Prime Minister of France

Mihai Draganescu, President
Academia Romana, Romania

Henri Guitton
Membre de L'Institut de France

Nobel Laureates:

(+) Freidrich A. Hayek, Germany
Ilya Prigogine, Belgium
Jan Tinbergen, The Netherlands

PENTRU SALVAREA OMULUI CA SI PENTRU SALVAREA UNEI NATIUNI
NU ESTE NICIODATA PREA TARZIU!

Motto: "Mieux plus tard que jamais!"

Mult respectate Domnule Presedinte Iliescu,

Tin sa va multumesc pentru urarile trimise de Anul Nou si pentru onoarea ce mi-ati acordat-o desi pana acum nu am facut nimica deosebit si mare care sa justifice gentiletea Dvs. Ma simt jenat si cer scuze ca nu am fost eu cel care mai intai sa va ureze traditionalul romanesc La Multi Ani! cu sanatate, voie buna si succes in tot ceea ce veti face pentru o alta viata mai buna a poporului roman din care ma trag si eu. Dar vorba francezului "Mieux plus tard que jamais!" desi acest motto se refera la intregul continut al acestei scrisori.

Gandurile se duc inapoi la prima intrevvedere cu Dvs. in toamna lui 1990 cand am fost insotit de Domnul Academician Tudorel Postolache. Va aduceti aminte de cuvintele din urma ce v'am adresat: "Domnule Presedinte, imi pare rau sa spun dar ca roman si ca om de stiinta tin sa va incredintez ca drumul pe care a pornit Guvernul Petre Roman nu are si nu va putea sa atinga succes. Mai de vreme sau mai tarziu conditiile social-economice deteriorate vor cere... "back to Rugina!"

Anul trecut de ziua onomastica la 7 Ianuarie, 1994 v'am trimis a treia scrisoare deschisa mai lunga (17 pagini): "Un Program de Guvernare care sa scoata tara romaneasca imediat din gravele probleme economice, financiare, sociale si morale" in care se afla tara in momentul acela.

In aceasta a treia scrisoare mi-am pus -am crezut eu- tot sufletul, toata constiinta de roman plus tot adevarul stiintific pe care l-am cules o viata intrega de om, mai intai in tara dela veneratii mei profesori (Madgearu, Slavescu, Iorga, Raducanu, Partheniu si altii) si continuand pe meleaguri straine incepand cu Universitatea din Berlin si Scoala Economica dela Universitatea din Freiburg i.Br. si terminand cu experienta din universitatile americane si observarea "sur le vif", cum spun francezii, a regimului capitalist american. (Vezi: A Long Journey to the Third Revolution in Economic Thinking, 1994, aci anexata)

Scrisoarea in cauza nu a avut ecoul cuvenit la locurile in drept si a constituit o deziluzie, o mare durere sufleteasca gandindu-ma la suferintele poporului roman si la neputinta mea de a convinge forurile competente ca nu are rost sa se continue un experiment inceput de Guvernul Petre Roman si din principiu continuat de Guvernul Stolojan si Vacaroiu. Daca nu a reusit experimentul timp de 4 ani apoi cum are sa reuseasca in al 5-lea an?

Am crezut ca scrisoarea din 7 Ianuarie, 1994 va fi ultima. Iata ca a trecut si al 5-lea an si experimentul tot nu a reusit sa aduca succes decat doar sa mareasca datoria publica externa (o mare povara pentru orice refacere in viitor), in fond o ipoteca asupra averii si muncii poporului roman. In plus s'a creiat o clasa noua (mica la numar dar puternica in influenta) de milionari care nu rezolva nici problema economica si nici problema sociala ci le face cu mult mai complicate.

Poate ca aceastaa patra scrisoare sa fie cea cu noroc, nu pentru mine personal ci in primul rand pentru tara si nu mai putin pentru Dvs. care nu ma indoiesc ca doriti binele poporului dar pe calea apucata in 1990 si continuata pana in 1995 sigur nu se poate! Repet de trei ori: Nu se poate! Guvernul roman ca si guvernul din celelalte tari vecine sau mai indepartate se lupta cu "Principiul Imposibilitatilor in Practica" cum se arata in planul Rugi. Totul este zadarnic. Este o lupta pierduta cu morile de vant ca si Don Quixote, eroul lui Cervantes.

Cat mai poate rabda poporul roman? Ma tem ca luati prea mult risc sperand ca ajutorul financiar din afara si incurajarea exporturilor va aduce relansarea cea mult dorita. Salvarea Romaniei din greutatile prezentului nu o vad din afara ci in primul rand dinlauntru, din mobilizarea voluntara a tuturor resurselor naturale si umane, adica punand accentul principal pe dezvoltarea unor piete interne puternice care sa absoarba cea mai mare parte din productia interna dusa pana la punctul de "full employment", lasand pentru export numai o proportie relativ mica de produse de calitate cu care se poate concura pe piata internationala. Cu alte cuvinte deviza este "Prin Noi Insine", pentru prima etapa de consolidare. Dupa aceia capitalul strain vine dela sine dar sub conditii cu totul diferite decat astazi.

Nu stiu daca sunteti informat de cum stau lucrurile in tara si cum le descriu ziarele din strainatate. Primesc multe "clippings" referitor la economia romaneasca. Nici unul nu vorbeste de bine. In schimb la politica externa stirile care vin din Europa arata ca Romania se afla la avantgarda tarilor din Rasaritul Europei.

De ce sa nu vina tot din Romania o avalansa de stiri extraordinare in ceea ce priveste economia romaneasca, cand este posibil? Un "miracol economic" in Romania ar fi o noua "Bomba Atomica", nu de distrugere ci de constructie a unei alte ordine social-economice mai buna si mai dreapta decat cea de azi sau cea de ieri. Stirea unui miracol economic in Romania ar scutura din temelii omenirea intreaga care la momentul de fata se afla la fel suferinda de aceias boala a dezechilibrului latent general. Ce s'a intamplat in Mexico nu este un caz izolat. Am vizitat Mexico. Conditiiile sociale sunt cu mult mai rele decat in Romania. Investitiile masive din afara nu vor lasa ca economia mexicana sa se prabuseasca. Finanta internationala va acorda imprumuturi noi car

nu vor rezolva cum se cuvine criza actuala ci o vor amana pe inca alti 6 ani, asa cum au facut-o in criza dela 1982 si 1988. Dar ma intreb, intr'un caz similar in Romania ar mai veni finanta internationala sa ne scape din groapa, sau daca ar veni sub ce conditii? Va las pe Dvs. sa reflectati mai departe!

Eu cred ca pana la urma Adevarul Stiintific (scris cu litera mare) va invinge confuzia si ideile invecchite dela 1930 care inca domina timpul nostru. Catre sfarsitul acestui veac cred ca va veni o mare transformare ("The Great Transformation"), atat in structura regimurilor existente cat si in lumea ideilor. Si aci nu e vorba de profetie ieftina à la ghioc ("crystal-ball") ci de o consecinta inevitabila a nerezolvarii sau amanarii problemelor mari ale timpului nostru: somaj cronic, deficite bugetare prelungite, dezordine in balanta comerciala si de plati internationale si o crestere continua a datoriei publice atat in interior cat si in exterior. Aceste probleme de dezechilibru cumulativ e clar ca au o limita cand explozia inevitabil va deveni realitate. Nerezolvarea de probleme cumulative la timp este forta cea mai puternica care duce la schimbari radicale in structura social economica a unei tari (pe cale pasnica sau prin varsare de sange, rasturnari social-politice) ca si in modul de gandire.

The Great Transformation a inceput deja in USA. Rezultatul alegerilor din toamna lui 1994 vorbeste dela sine. Dilema este ca the Great Transformation ca si orice produs al activitatii umane (gandire sau fapte) poate sa aduca ceva mai bine dar si ceva mai rau. Toata straduinta mea in tara mea adoptiva ca si in tara mea de origine (eu nu am renuntat niciodata la cetatenia romana) a fost si este sa se faca din timp reforma integrala de structura, ceruta de conditiile de echilibru general stabil, asa incat sa fie pregatita calea pentru ca the Great Transformation sa fie spre bine.

La fel este si pozitia mea fata de intrarea Romaniei in Uniunea Europeana. Unii isi fac iluzii ca odata ce Romania a devenit membru la Uniunea Europeana (care si-asa nu poate avea loc decat probabil dupa anul 2,000) capitalul strain si tehnologia moderna vor veni si vor revolutiona economia romaneasca asa ca standardul de viata sa se ridice la acela nivel cu cel din Apus. Ce iluzii desarte! Daca Romania intra ca o tara debitoare si in dezechilibru atunci capitalul si tehnologia importata vor stoarce cat vor putea iar pentru populatia romaneasca va ramane doar "faramituri". Asa s'a intamplat in Mexico si alte tari din lumea a treia, bogate in resurse naturale dar sarace in conceptii politice si social economice ducatoare la ridicarea poporului respectiv

Momentan, poporul roman ca si cel mexican, polonez, lituanian sau rus se afla divizat pana "in maduva oaselor", cum se exprima asa de frumos in limba populara, si anume intre cei care traiesc bine indiferent prin ce mijloace si care se tem de o schimbare a conditiilor actuale ca sa nu vina pentru ei ceva mai rau iar altii care o duc rau de tot, nu mai cred in nimica si sunt gata sa iasa pe baricade, astep-tand doar numai momentul ca sa scapere o scanteie de revolta, cum a fost la Timisoara. Pe urma nici o forta politieneasca sau armata nu mai poate opri furia multimii. Orice trebuie facut ca sa se evite pe cale pasnica o asemenea explozie sociala. Oricine ar castiga in cursul unei asemenea explozii, natiunea pierde si ramane divizata mai departe.

În cursul reformei cu care s'au straduit cele trei guverne din România în ultimii 5 ani, în afara de creșterea datoriei publice interne și externe și ridicarea unei clase sociale de îmbogățiți peste noapte, care nu ajută ci dimpotriva complica problemele social economice, s'a produs un fenomen de pauperizare a unui segment important din populația țării (unii estimează la mai mult de 50%) și care a dus mai departe în mod automat la o slăbire accelerată a pietelor interne, cu efecte negative asupra dezvoltării economiei naționale.

Ma nelinisteste aceasta stare de lucruri pentru că pauperizarea mărește criza economică și numărul celor care sunt gata să iasă pe baricade. Iar dacă până acum nu s'a întâmplat nimic rău asta nu înseamnă să ignorăm problema sau să fim orbiti de un optimism ieftin că la anul lucrurile se vor îmbunătăți. Un proverb popular ne poate da o lecție bună: "Ulciorul nu merge de multe ori la apă!".

A venit, cred eu, timpul să se pună capăt, nu prin promisiuni goale sau "smecherii politice" ci prin fapte, reforme adecvate la starea de lucruri din prezent, având în vedere și alegerile din anul viitor.

La momentul de față nu funcționează normal nici unul din sectoarele principale ale economiei naționale: (1) Sistemul monetar; (2) sistemul bancar; (3) sistemul de la bursă; (4) Bugetul Statului și datoria publică; (5) balanța comercială și de plăți internaționale și cursul de schimb a valutelor; (6) sistemul industrial și agrar și (7) sistemul de distribuție a venitului și avutiei naționale. Prin urmare avem de a face cu un sistem în dezechilibru general.

Din observarea mea a evenimentelor din țară în ultimii 5 ani am ajuns la concluzia că nimeni din personalitățile cunoscute nu poate realiza un "miracol economic" printr-o reformă integrală, așa cum am arătat în planul Rugin, nu din rea voință ci pentru că este legat prea puternic -pozitiv sau negativ- de moștenirea lăsată de regimul sub Ceaușescu. Moștenirea lăsată este ambiguă --are și puncte bune dar și puncte rele-- (ma refer la interesele primordiale ale națiunii) și de aceea nu poate fi tratată neutral, obiectiv, just decât de cineva din afara care are pregătirea necesară și păstrează încă un suflet, o inimă, o conștiință de român.

Dacă găsiți pe cineva care împlineste aceste condiții, trebuie să-l aduceți în țară cât mai curând posibil. Eu îl voi ajuta, fără condiții, atât cât îmi stă în putință ca să realizeze visul lui Rugin, de a deschide larg porțile pentru o Renștere Economică, Socială, Culturală, Artistică și Științifică, demnă de istoria, suferințele și virtuțile poporului român. Dacă nu îl găsiți, din dragostea față de pământul și neamul românesc, îmi ofer serviciile să vin în țară pentru un an sau maximum doi ani pentru a face un "miracol economic și social" cum nu a mai fost și nu va fi exact în nici o altă țară din lume. În prerogativele de care dispuneți prin Constituție ca reprezentant legal al întregii națiuni, se află cheia dacă această ofertă va deveni realitate sau va rămâne un fapt divers, un vis neîmplinit în viața lui Rugin care va închide ochii departe de țara lui natală ca și Nicolae Balcescu în veacul trecut.

Ce ma face sa fiu asa de incredintat, sa cred asa de puternic ca un "Miracol Economic" (scris cu litera mare) in Romania este posibil de realizat in curs de un an si cu efecte pozitive incepand din ziua "D"?

Mai intai drumurile facute in tara in ultimii 5 ani si conferentele tinute la Poiesti, Timisoara, Arad, Oradea, Cluj, Brasov, Iasi, Vaslui, Piatra Neamt, Tecuci, Galati, Tulcea si Constanta, mi-au dat ocaziunea sa simt pulsul natiunii, durerile si bucuriile ei, nu din ziare sau spusele altora ci direct din gura poporului, cum ar fi spus Ion Creanga sau prietenul sau Mihai Eminescu. Stiu foarte precis ce vrea natiunea si nu am nici o indoiala ca in curs de un an, afara de problema social-economica si financiara, se poate rezolva si problema morala de regasire ca toti ne tragem din aceias tulpina si ca toti vrem o Romania mare, puternica si dreapta. Deosebiri de opinie exprimate in mod sincer si cinstit nu reprezinta o slabiciune ci dimpotriva un semn de vitalitate spirituala a natiunii. Sa invatam a ne supune la vocea majoritatii, cu respectul minoritatii, caci nu exista alta cale pentru a trai si progresa intr-o societate libera, democratica. Vocea majoritatii de azi, daca nu e dreapta, devine vocea minoritatii de maine, sau invers.

In al doilea rand, simt o chemare istorica de intoarcere acasa, la cei de unde am plecat si sa ajut cu toate puterile ce le mai am poporului din care ma trag pentru a iesi "cu fata curata" -cum se exprima o alta frumoasa expresie romaneasca- din situatia precara in care a cazut in ultimii 5 ani.

Unii vor spune ca sunt batran, lucru adevarat fiziceste dar nu si in spirit! Ca si in povestea celor doua triburi care se luptau de multa vreme, fiecare dorind sa distruga complet pe celalalt. Intre timp, unul din cele doua triburi a gasit ca cei batrani erau vinovati pentru acest razboiu fara sfarsit. Si asa comandamentul a dat ordin ca toti batranii sa fie ucisi. Numai ca un singur fiu nu a avut curajul sa-si omoare pe propriul sau tata ci l-a ascuns intr-o vagauna din padurile dela marginea satului unde il ingrijea pe furiș noaptea. S'a intamplat ca tribul cu pricina sa piarda batalia ultima. Tribul care a invins le-a cerut: dezarmare totala si robie pe veci sau sa le dea in curs de o luna o funie lunga de un kilometru facuta din nisip fara a intrebuinta apa. Fiul care nu si-a omorit parintele s'a dus la el si i-a explicat situatia. Batranul a raspuns ca nu e chiar asa de rau! Mergeti la comandamentul tribului invingator si cereti o mostra de funie de nisip de un metru fara a intrebuinta apa. Au incercat dar n'au putut sa dea mostra. Atunci comandamentul tribului invingator le-a iertat pedeapsa pentru ingenuitatea solutiei cu cerinta ca de acum in colo sa traiasca liberi dar in pace.

Invatatura de tras din aceasta poveste este ca poate Divinitatea -Puterea absoluta a Binelui, a Luminii si a Dreptatii- vrea ca un batran sa salveze natiunea romana din necazurile prezentului. Iar eu va marturisesc credinta puternica in Divinitate in care au crezut mosii si stramosii nostri inapoi pana la Stefan Voda al Modolvei, Mircea cel Batran al Munteniei si Mihai Viteazu in a carui minte si vointa s'a intruchipat realizarea de mai tarziu a unitatii nationale. Si va asigur eu din observare personala ca poporul roman impartaseste aceias credinta puternica in Divinitate. Cu deviza "Nihil sine Deo!" totul este posibil prin "Noi Insine!"

referitor la sanatatea fizica, am facut un examen medical general la o Clinica cu renume mondial dela Boston - "Leahy Clinic". De altfel acesta a fost unul din motivele principale care m'au facut sa aman trimiterea acestei scrisori pana in momentul de fata. Tocmai am primit rezultatul. Toate analizele au fost favorabile. Doctorul-Sef mi-a strans mana spunand: "Excellent health for your age!" si aceasta spune totul.

In scrisoarea din 7 Ianuarie, 1994 si cartea anexata "Teoria si Practica Economica in Epoca de Tranzitie si Dupa" (1994) se afla toate detaliile necesare. Daca deciziunea Dvs. este favorabila atunci pot spune in continuare ca toti Ministrii inclusiv Guvernatorul Bancii Nationale pot ramane in functiune cu cerinta ca fiecare sa citeasca Programul cu "Miracolul Economic" si sa-si exprime in scris care puncte si pentru care motive nu se poate realiza in practica, asa ca sa pot intre timp imbunatati partile disputate.

Cu invoirea si sprijinul Dvs. nu cred sa fie greutati in Parlament pentru aprobarea Programului in cauza. Domnul Prim Ministru Vacaroiu poate lua o vacanta cu plata salariului pe timp de un an si servind de asemenea drept consultant. Eu nu vreau nici un salariu, afara de intretinerea zilnica.

Cum Romania sau Guvernul Roman nou accepta toate obligatiunile luate in trecut nu gasesc nici o ratiune ca sa avem greutati la Uniunea Europeana sau la Fondul Monetar International sau la Banca Mondiala unde Domnul Teodor Stolojan ne reprezinta cu atata distinctiune.

Anexez o copie dupa o scrisoare trimisa D-lui Michel Camdessus, Managing Director la IMF si raspunsul sau, care, va rog, sa nu fie data publicitatii sub nici un motiv. N'am avut inca timp sa studiez materialul pe care mi l'a trimis fiindca lucrez acum pentru un Plan de Stabilizare pentru Mexico si o Conferenta la Londra. Din spiritul scrisorii D-lui Camdessus reiese ca se poate lucra cu el, fiindca si el vede ca nu mai poate lucra cu metode si concepte vechi dela 1930. Ati vazut Decizia Congresului American in noua forma Republicana!

Indiferent care va fi deciziunea Dvs., eu raman ferm convins ca un "Miracol Economic" in Romania este posibil de realizat intr'un an sau doi cel mult. Ma intreb ce alta coroana mai luminoasa s'ar putea pune pe fruntea acestui neam oropsit de imprejurari istorice vitrege decat sa fie recunoscut pe intreg globul pamantesc ca deschizator de drumuri noi spre o alta lume de maine mai buna si mai dreapta? Ce alta onoare mai inalta i se poate acorda decat sa i se recunoasca intaietatea ca intr'un moment de rascruce prin care trece omenirea a gasit si aplicat o formula de salvare derivata dintr'o lumina economica noua care are sa aduca pentru toti oamenii si toate rasele pamantului nu numai libertati individuale si nationale dar in acelas timp si dreptate sociala de echitate in producerea si distributia venitului national insotita de stabilitate monetara si financiara. Mai mult nici nu e nevoie.

Cu multumiri pentru onoarea ce mi-ati acordat totdeauna in a fi ascultat, astept dela Dvs. un cuvant si raman

al Dvs. prea devotat,

Anghel Rugina
Anghel N. Rugina

Prof. Anghel N. Rugina

145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

ANEXA: III

Scrisori Deschise Adresate Domnului Presedinte Emil Constantinescu

The International Society for Intercommunication of New Ideas, Inc. (ISINI)

2

OFFICERS

Edgar Ortiz,
President,
Universidad Nacional
Autónoma de México

Ingrid H. Rima,
Vice President (1),
Temple University,
USA

Lazaros Houmanidis,
Vice President (2),
University of Piraeus,
Greece

Ronald G. Bodkin,
Vice President (3),
University of Ottawa,
Canada

Thomas J.F. Riha,
Vice President (4),
University of Queensland,
Australia

Jacob J. Krabbe,
Secretary-Historian,
Wageningen Agric. Univ.,
The Netherlands

Raul Moncarz,
Treasurer,
Florida International Univ.,
USA

HONORARY MEMBERS

Anghel N. Rugina,
Honorary President-
Founder,
Emeritus Northeastern Univ.,
USA

M. Raymond Barre,
Former Prime Minister of
France

Mihal Draganescu,
President,
Academia Romana,
Romania

(†) Henri Guitton,
Membre de L'Institut de
France

NOBEL LAUREATES:

(†) Friedrich A. Hayek,
Germany

(†) Jan Tinbergen,
The Netherlands

Ilya Prigogine,
Belgium

George E. Palade,
USA

Boston, 24 Noiembrie, 1996

Scrisoare Deschisa Catre Noul Presedinte Emil Constantinescu:

SA NU LASAM TARA SA SE DUCA DE RAPA!
Ultimul Mesaj al Regretatului Corneliu Coposu

Mult respectate Domnule Presedinte Constantinescu,

Mai intai dati-mi voie sa va felicit calduros pentru succesul extraordinar obtinut in alegerile prezidentiale din toamna aceasta. Acuma ati ajuns la punctul cel mai avansat pentru un om politic din opozitie: ati ajuns la carma Statului Romanesc, care este inca trunchiat prin deslipirea nedreapta si fortata a Basarabiei si Bucovinei de Nord ca sa nu uit si Sudul Dobrogei cu Insula Serpilor.

Fiindca am avut onoarea sa va cunosc personal si sa schimbam cateva ganduri din cand in cand, desi totdeauna la graba, imi ingadui sa va adresez randurile de fata in sinceritate si dorinta expresa ca Dvs. sa aveti succes deplin in greua sarcina ce o asumati.

Si eu m'am straduit aproape de unul singur -as putea spune "chinuit" mai de graba de forte adverse- intr'o lupta asemanatoare cu a Dvs. cinci ani de zile (1990-1995). Nu am intrebuintat metode politice socotind ca neutralitatea omului de stiinta reprezinta si ea o pozitie pe de-asupra partidelor politice si deci poate avea mai multa crezare. m'am multumit sa utilizez numai argumente stiintifice ca sa conving pe fostul Presedinte a carui nume nu mai e nevoie sa fie mentionat, pe cei trei Primi-Ministri si conducatorii Parlamentului ca prin aplicarea unei politici monetare si fiscale la nivel de macro (adica global pe toata tara) recomandata de expertii straini dela Fondul Monetar International si alte institutii financiare straine, nu se poate rezolva cum se cuvine nici una din problemele urgente economice, financiare sau sociale fiindca e vorba de o lupta cu morile de vant din Don Quixote, adica o lupta pierduta cu Principiul Imposibilitatilor din stiinta economica.

Am urmat si sfatul regretatului Corneliu Coposu, cel dintai om politic din opozitie pe care l'am vizitat la el acasa inca din 1990 si apoi de fiecare data cand am venit in tara l'am consultat. Si el m'a indemnat -dupa ce i-am explicat ideile noi de echilibru general stabil care singure pot curata in mod legal orice urme de comunism sau neo-comunism in economia romaneasca- daca pot, sa patrund in cercurile celor dela putere si sa-i opresc ca sa nu faca si mai mult rau, caci pe drumul pornit in 1990 ei pot "sa duca tara de rapa". Asta a fost expresia lui. Si asa am si facut. Mi-am implinit o datorie morala ca roman si ca om de stiinta

Apartado 21-712 • Col. Coyoacán • Del, Coyoacán • 04000 México, D.F.

Tel/Fax: (525) 658-1949 • E-mail: edgaro@servidor.unam.mx

Anghel N. Rugina • 145 Moss Hill Road • Jamaica Plain, MA 02130 • USA • Tel. (617) 524-4580

- 2 -

nor. Presedinte Emil Constantinescu

3 Rugina

sa spun Adevarul, sa dau alarma ca lucrurile nu merg bine in tara si de ce problemele in cauza nu se pot rezolva cum se cuvine. Dar in zadar! Pe ei ii interesa cum sa capete cat mai multe credite din strainatate iar nu cum sa rezolve efectiv problemele date. In orice caz, ca sa nu fiu acuzat ca am lucrat pentru guvern, am avut grija ca de fiecare data am fost la un inalt demnitar sa fiu insotit pe tot timpul intrevederii de colegul Deputat Dr. Otto Weber care a auzit ce le-am spus.

Desi toata stradania mea nu s'a incheiat inca cu succes vizibil, totusi am credinta nestramutata ca samanta Adevarului Stiintific, semanata in cursurile tinute la Bucuresti la ASE si Universitatea Spiru Haret cum si conferetele tinute in diferite orase din tara, mai de vreme sau mai tarziu, reprezinta arma cea mai puternica care va invinge minciuna, inselatoria, ignoranta sau iluzia care uneori se poate strecura chiar si in sanctuarul stiintei. In stiinta economica, politica monetara si fiscala la nivel macro reprezinta o asemenea iluzie stiintifica care acum a devenit o "plaga sociala" ca sa nu spun "frauda sociala".

Victor Hugo, in Jurnalul sau, inainte de a trece dincolo, a scris drept ultima fraza: "Exista un singur lucru mai tare decat toate armatele din lume si anume o idee care i-a venit timpul."

Mult respectate Domnule Presedinte, poate ca Pronia Cereasca a decis ca a venit timpul pentru realizarea unui "miracol economic" in Romania ca sa puna capat la o perioada de tranzitie asa de dureroasa si nedreapta pentru mai mult de 20 milioane de romani pe care ii simt de aci de departe cum sufera si gem, asteptand dela Dvs. si dela guvernul nou alte zile mai bune.

Ziua de Dumineca (ziua Domnului) 17 Noiembrie, 1996 poate sa ramana in istorie ca un cap de pod catre victoria finala: o regasire a tuturor romanilor de-acasa ca si din diaspora intr'o Renastere Curat Romaneasca Care sa innoade firul istoric rupt in 1944 si sa aduca progres in economie, cultura, stiinta si arte condus de un "miracol economic" asa cum a fost cazul si cu cealalta Renastere in Apus si nu mai putin cu epoca de aur a lui Pericles in Atena din antichitate.

In cartea anexata: "Teoria si Practica Economica in Epoca de Tranzitie si Dupa" (1994) am descris in detaliu ce este de facut si cum trebuie facut pentru a realiza in curs de un an sau maximum doi ani un "miracol economic", fara a crea alte probleme interne sau externe.

Va rog insistent si elogios nu lasati sa treaca (cum a facut predecesorul) acest moment unic in istorie. Ma intreb ce alta coroana mai luminoasa s'ar putea pune pe fruntea acestui neam oropsit de imprejurari istorice decat sa fie recunoscut pe intreg globul pamantesc ca deschizator de drumuri noi spre o alta lume de maine mai buna si mai dreapta?

Ce alta onoare mai inalta i se poate acorda geniului de creatie romaneasca decat sa i se recunoasca intaietatea ca intr'un moment de rascruce prin care trece Omenirea intreaga, acum aflata intr'o criza globala, a gasit si aplicat o formula de salvare: Ecuatia Cunostintei Unificate (Prolegomena dorita de Kant dar aplicata in economie),

formula derivata dintr'o lumina economic noua care sa calauzeasca pe toti guvernantii din lume si sa deschida ochii la toti oamenii si toate rasele pamantului ca este posibil de realizat un regim nou politic, social and economic unde se respecta nu numai libertatile naturale ale individului ca si a natiunii in democratie dar pentru prima data simultan si idealul de justitie sociala de echitate in distributia venitului national si nu mai putin stabilitate monetara si financiara, nu artificiala, fabricata de guvern ci naturala drept rezultat al functionarii normale a sistemului nou de fiecare zi.

i Iar Dvs. sa fiti arhitectul-inginer care a condus cu succes aceasta "Great Transformation" --Mare Transformare-- care va avea loc intr'o singura zi "D" si va fi complectata in cel mult doi ani. Nu aveti nici o grija ca poporul roman este gata sa colaboreze cu trup si suflet, muncind din zi si pana'n noapte pentru realizarea planului de stabilizare unde va primi un venit net care sa faca pe fiecare a munci cat mai mult si cat ma bine. Si aceasta este si cheia progresului real.

Iata care este propunerea mea. Imi dau seama cat de mult sunteti si veti fi ocupat cu probleme de organizare a unui guvern nou dar cea mai importanta este de stabilit directia catre care se indreapta destinul neamului romanesc acum in pragul unui mileniu nou. Iar cartea pe care o aveti in fata "Teoria si Practica" se ocupa tocmai de acest subiect.

Rugamintea mea la Dvs. este ca sa cetiti textul pana la pagina 134 inclusiv, inainte de a o da sa fie examinata de alti experti sau colaboratori apropiati. Am trimis un exemplar si Domnului Prim-Ministru Victor Ciorbea, o alegere excelenta.

Daca sunteti de acord cu solutia propusa pentru realizarea unui "miracol economic" in Romania, care cred ca este posibil nu 95 sau 98% ci 100%, atunci la invitatia Dvs. eu vin in tara sa va ajut ca sa pregatiti si puneti in miscare "PLANUL DE STABILIZARE GENERALA 1996"

Pregatirea programului poate fi terminata pana la 15 Februarie. Desbaterile in Parlament sa fie incheiate la 15 Martie iar la 21 Martie, 1997 LEGEA DE STABILIZARE ECONOMICA, MONETARA SI FINANCIARA sa intre in actiune. Nu e vorba de graba ci de a sincroniza legea noua cu operatiunile agrare din primavara lui 1997. Nici o bucata de pamant sa nu ramana necultivata.

Implorand Puterea Absoluta a Binelui sa va dea sanatate, curaj, buna voie si inspiratie pentru a duce la bun sfarsit sarcina primita, astept un raspuns si raman cu respect

al Dvs. prea devotat

Anghel Rugina

Anghel N. Rugina

formula derivata dintr'o lumina economic noua care sa calauzeasca pe toti guvernantii din lume si sa deschida ochii la toti oamenii si toate rasele pamantului ca este posibil de realizat un regim nou politic, social and economic unde se respecta nu numai libertatile naturale ale individului ca si a natiunii in democratie dar pentru prima data simultan si idealul de justitie sociala de echitate in distributia venitului national si nu mai putin stabilitate monetara si financiara, nu artificiala, fabricata de guvern ci naturala drept rezultat al functionarii normale a sistemului nou de fiecare zi.

i Iar Dvs. sa fiti arhitectul-inginer care a condus cu succes aceasta "Great Transformation" --Mare Transformare-- care va avea loc intr'o singura zi "D" si va fi complectata in cel mult doi ani. Nu aveti nici o grija ca poporul roman este gata sa colaboreze cu trup si suflet, muncind din zi si pana'n noapte pentru realizarea planului de stabilizare unde va primi un venit net care sa faca pe fiecare a munci cat mai mult si cat ma bine. Si aceasta este si cheia progresului real.

Iata care este propunerea mea. Imi dau seama cat de mult sunteti si veti fi ocupat cu probleme de organizare a unui guvern nou dar cea mai importanta este de stabilit directia catre care se indreapta destinul neamului romanesc acum in pragul unui mileniu nou. Iar cartea pe care o aveti in fata "Teoria si Practica" se ocupa tocmai de acest subiect.

Rugamintea mea la Dvs. este ca sa cetiti textul pana la pagina 134 inclusiv, inainte de a o da sa fie examinata de alti experti sau colaboratori apropiati. Am trimis un exemplar si Domnului Prim-Ministru Victor Ciorbea, o alegere excelenta.

Daca sunteti de acord cu solutia propusa pentru realizarea unui "miracol economic" in Romania, care cred ca este posibil nu 95 sau 98% ci 100%, atunci la invitatia Dvs. eu vin in tara sa va ajut ca sa pregatiti si puneti in miscare "PLANUL DE STABILIZARE GENERALA 1996"

Pregatirea programului poate fi terminata pana la 15 Februarie. Desbaterile in Parlament sa fie incheiate la 15 Martie iar la 21 Martie, 1997 LEGEA DE STABILIZARE ECONOMICA, MONETARA SI FINANCIARA sa intre in actiune. Nu e vorba de graba ci de a sincroniza legea noua cu operatiunile agrare din primavara lui 1997. Nici o bucata de pamant sa nu ramana necultivata.

Implorand Puterea Absoluta a Binelui sa va dea sanatate, curaj, buna voie si inspiratie pentru a duce la bun sfarsit sarcina primita, astept un raspuns si raman cu respect

al Dvs. prea devotat

Anghel Rugina

Anghel N. Rugina

Prof. Anghel N. Rugina

5
145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

Boston, de Anul Nou 1997

S C R I S O R I C A T R E T A R A
=====

1. ROMANIA LA O RASCRUCE DE DRUMURI:

Si Totusi un "Miracol Economic" Este Inca Posibil!

"Singurul lucru necesar pentru triumful
Raului (scris cu litera mare) in lume
este ca oamenii de bine sa nu faca nimic."

Edmund Burke

ri

Scrisoare Deschisa Catre Noul Presedinte Emil Constantinescu

Dumineca, 17 Noiembrie, 1996 poate sa ramana in istorie ca o raza de lumina noua, un cap de pod solid catre victoria finala: O Renastere Romaneasca in economie, stiinta, arta si literatura inceputa inca din veacul trecut. Tot asa Renasterea din Apus s'a nascut si crescut paralel cu dezvoltarea economica a oraselor moderne. La fel a decurs si epoca de aur a lui Pericles in lumea antica. Si tot asa in Romania de astazi o viata mai buna pentru toti nu este posibila fara realizarea unui "Miracol Economic", la sate ca si la orase.

Daca nu punem toti umarul, cum se spune ⁱⁿintelepciunea populara, sa realizam un "Miracol Economic" care este inca posibil atunci ne meritam soarta iar ziua de 17 Noiembrie, 1996 va disparesc "in negura uitarii" --cum ar spune genialul Eminescu--ca: un alt vis urat sau ca un vis frumos care nu s'a implinit.

Largi mase populare, compuse din tarani, intelectuali si oameni de stiinta --acasa ca si in diaspora-- impartasesc credinta ca ce s'a intamplat in ziua aceea de toamna tarzie, a fost o sclipire divina in sufletul neamului romanesc care s'a desteptat in fine din amortire, din "somnul cel/de moarte" cum a spus poetul Ardelean Andrei Muresanu.

Dupa atatea suferinte si umiliri, mai intai sub regimul comunist dictatorial a lui Ceausescu si apoi dupa o revolutie furata in 1989, la umbra unei epoci de tranzitie (1990-1996), care n'a rezolvat nimica ci numai a complicat problemele printr'o politica diabolica importata din regimul capitalist din Apus (si el plin de contradictii!) numita

- 2 -

6 Rugina

ufemistic "politica monetara si fiscala la nivel macro" care a distrus economia romaneasca prin dobanzi exorbitante (neinchipuit de ridicate peste 100%) si impozite si taxe fara sfarsit, in fine neamul romanesc a trecut prima bariera politica de eliberare: schimbarea celor dela carma.

Nu trebuie sa uitam insa ca aceasta bariera era doar numai o piedeca care statea in cale pentru ca problemele cele mari economice, monetare, financiare si nu mai putin sociale^{care} deabia acum bat la usa si cer sa fie rezolvate cum se cuvine si cat mai repede posibil. De aci o mare raspundere istorica apasa pe umerii noului Presdinte, a noului Prim-Ministru si nu mai putin a noului Ministru al Reformei, ^{inclusiv noul Parlament.} Cu vorbe alese, cu promisiuni desarte cum e acordarea de credite ieftine (o sursa principala de inflatie si alte calamitati sociale) sau reducerea de impozite fara un program de reforme constructive care sa scoata economia din groapa in care se afla, prin "Noi-Insine!" iar nu prin imprumuturi din strainatate care ingreuiaza si mai mult orice incercare de relansare economica in viitor, sabloane care fac parte din politica diabolica copiata din Apus, trebuie spus sus si tare, ca nu poate rezolva cum se cuvine problemele date si nici nu e posibil sa se realizeze o viata mai buna si mai dreapta pentru cei multi si nevinovati care sunt gata sa lucreze "din zi si pana'n noapte", daca merita.

Sunt pe deplin acord, mult respectate Domnule presedinte Emil Constantinescu, cu cele spuse cand ati depus juramantul de credinta:

"Azi, 29 Noiembrie, 1996, incepe un drum nou pentru Romania. Un drum care este posibil datorita intelepciunii, companirii dar si curajului poporului roman. Natiunea romana, in majoritatea ei, a optat pentru schimbare, pentru o viata mai buna si mai dreapta.... Drumul pe care pornim astazi este un drum greu. Reponsibilitatea care ne revine este cea a construirii unui Stat de drept in adevaratul sau sens." (Ziarul Universul, Nr. 277, Decembrie, 1996)

Avem numai o observatie scurta de facut: drumul nou, cu adevarat nou, nu este absolut necesar sa fie "greu". Drumul cu adevarat nou, ducator la realizarea unui "Miracol Economic" nu este greu deloc. El este simplu, clar ca lumina zilei sau a soarelui si in plus este numai si numai in interesul comun al celor multi, a majoritatii absolute, asa incat asemenea unui magnet puternic invizibil atrage cooperarea voluntara a tuturor cetatenilor care isi castiga viata in

7 Rugina
Caci doar
umane, iar

mod cinstit, producand cat mai mult si cat mai bine. Aceasta este cheia adevarata a progresului societatilor umane, iar Romania nu face exceptie dela aceasta regula.

Dar daca insa noul Guvern incepe sa repete greselile facute de cele trei Guverne anterioare intre 1990-1996, atunci nu numai ca nu se porneste pe un drum nou, dar drumul de maine devine si mai greu iar problemele in cauza nu numai ca nu se rezolva dar devin si mai complicate. De aci trebuie sa fie clar pentru cetateni, si mai ales pentru guvernanti ca ne gasim la o Rascruce de Drumuri in economia romaneasca. Cu alte cuvinte, ne gasim in fata la timpuri cu probleme noi. In mod logic dar si empiric avem nevoie de asemenea si de solutii noi. Acest este mesagiul zilei de 17 Noiembrie, 1996.

Noul Presedinte are dreptate sa spuna mai departe ca responsabilitatea Guvernului nou este "construirea unui Stat de drept in adevaratul sau sens". Bine, dar care este adevaratul sens al unui Stat de drept? De obicei oamenii politici se refera la un "Stat de drept" cu privire la alegeri libere, la vocea majoritatii, intr'un cuvant la un Stat capitalist democratic.

Dar asta din nefericire, nu ne spune nimica despre structura social-economica consistenta cu aceia a unui Stat de drept. Ca sa ne dam seama cat de complexa este structura social-economica care trebuie sa fie construita alaturi de, sau mai bine zis, inlauntru unui Stat de drept in acceptiunea lui integrala, e bine sa vedem clar natura si marimea problemelor social-economice in Romania din pragul lui 1997.

- Iata care sunt in miniatura si fara explicatii suplimentare:
1. Economia nationala in general nu functioneaza normal si de aci somaj; oneaza chiar deloc;
 2. Moneta, "saracul Leu de hartie si de credit", la fel nu functioneaza normal;
 3. Sistemul bancar privat manipulat de B.N.R. nici nu poate functiona normal fiindca cei dela BNR ar avea si mai multe probleme;
 4. Sistemul burselor adoptat mai recent si copiat dupa bursele capitaliste din Occident, la fel controlate de BNR nu pot sa functioneze normal;
 5. Banca Nationala a Romaniei nu este o Banca Centrala independenta de finantele Statului si de aparatul bancar privat ca sa poata asigura un sistem monetar sanatos ci mai mult, o anexa a Guvernului;
 6. Sistemul bugetar al Statului si datoria publica concentrata la BNR si Fondul Monetar International este ca si o barca fara carma;
 7. Relatiile comerciale si financiare cu strainatatea inclusiv cursul

chimbului sunt la voia intamplarii, determinate de legea hazardului prin decizii anacronice date de BNR si expuse la coruptie fara limite.

8. Un mecanism de incredere si just in distributia venitului national nu exista. Aci e vorba mai mult de un dezastru social, "unde pestel cel mare inghite pe cel mic", cum se spune in limba populara.
9. Coruptia --toata lumea o stie-- a devenit o functie puternica, a patra putere in Stat.
10. Siguranta personala a cetatenilor aproape in toate orasele tarii nu mai este asiguarata la orice ora din zi si noapte iar asigurarea sau protectia ecologica si umanista a mediului inconjurator (Natura si intreprinderile industriale si edilitare) nimeni nu da nici o atentie.

Concluzia Nr.1 : Economia nationala si societatea romaneasca in pragul lui 1997 se ^{ajuta} intr'o Criza Generala de Structura.

Concluzia Nr.2 ; In aceste conditii de criza generala se cere de urgenta de asemenea un Plan de Stabilizare Generala de echilibru Stabil.

Noi ne-am chinuit --autorul acestui articol si Domnul Deputat Dr. Otto Weber-- si "chinuit" este cuvantul cel mai potrivit-- sa convingem pe fostul Presedinte ca tara nu se afla in bune conditii, ca marea majoritate din populatie sufera si ca era nevoie de anumite reforme de structura. Dar in zadar! El asculta calm si politicos sau se facea ca asculta, greu de ghicit care era adevarul! In orice caz dupa aceea el decidea tocmai contrariul. Era de acord ca era nevoie de o schimbare dar o schimbare care in fond nu schimba nimica.

Mult respectate Domnule Presedinte Constantinescu, va rugam insistent ca "schimbarea" mentionata de Dvs. la luarea juramantului sa fie cu adevarat o schimbare sprea mai bine. In acest sens indraznim sa va rugam pentru doua reforme de urgenta care nu cer multa chibzuire. Legea Nr.1: Sa se restabileasca granitele vechi la cele 14 sau 15 judete demolate de regimul vechi comunist numai ca sa rupa legatura cu trecutul nostru istoric si geografic.

Legea Nr.2: De inregistrare a averilor la functionarii publici incepand cu primarul din cel mai indepartat sat si pana la Presedintele Republicii si membrii Parlamentului la data cand intra si cand iese dintr'o functiune publica, incepand cu data de 1 Ianuarie, 1990.

Cu respect si un traditional La Multi Ani! cu succes in 1997, raman al Dvs. prea devotat,

(Va urma)

Anghel N. Rugina *Anghel Rugina*

Prof. Anghel N. Rugina

9
145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

Boston. 2 Martie, 1997

Scrisoare Deschisa Catre Presedintele Romaniei

Politica Economica a Romaniei intre 1990-1997 Complet Falimentara
Da-mi Doamne Mintea Din Urma a Romanului!

Dela Nistru pana'la Tisa
Tot Romanul plansu-mi-s'a!
Doina de Mihai Eminescu

Mult respectate Domnule Presedinte,

Va multumesc pentru scrisoarea Dvs. din 23 Ianuarie, 1997, conceputa in ajunul marelui eveniment al primei Uniri dela 24 Ianuarie, 1859. Cuvinte frumoase care bucura pe orice om de stiinta daca vede ca stradania lui nu e zadarnica. Dar acum a venit vremea sa lasam faptele sa vorbeasca, desi fara a uita de ranile trecutului si visurile care au ramas neimplinite, adica istoria neamului din trecut si din prezent cum si ce se vade la orizont pentru viitor.

Dvs. spuneti asa de frumos; "Singura noastra sansa este efortul lucid si solidar al Romanilor de pretutindeni. Si pentruca va oferiti cu atata generozitate sprijinul, va asigur ca nu vom ezita sa apelam la sfatul si competenta dumneavoastra ori de cate ori va fi cazul."

Sunt de acord cu Dvs. 100% dar astea sunt numai vorbe frumoase. Poporul roman in momentul de fata nu are nevoie de promisiuni goale ca in 1998 situatia economica a Romaniei se va imbunatati simtitor.

Mesagiul meu, pe care il repet inca odata, de aci departe de tara mea de origine "care sufera si geme", cum a spus poetul ardelean Stefan Iosif, de ultimele masuri de politica economica din Ianuarie, 97 si care este adresat Dvs. si la toti cei cu "inima romana", cum a spus Vasile Alecsandri, este foarte clar si limpede in acest moment istoric din viata poporului roman:

SA NU LASAM TARA SA SE DUCA DE RAPA!

caci s'a ajuns deja la marginea prapastiei. Este acela Mesagiu pe care mi l'a lasat la ultima calatorie in tara, "cu limba de moarte" cel care a fost regretatul Corneliu Coposu: "Domnule Profesor, sa nu lasati tara sa se duca de rapa!" caci el stia cat de mult m'am sbuciumat si m'am chinuit cu fostul Presedinte I. sa-l conving ca este posibil sa se realizeze un "Miracol Economic", o "Renastere" curat Romaneasca", dorita de toata suflarea neamului nostru si care sa duca numele de roman si Romania pana la marginele globului pamantesc.

Cum pot sa tac cand intr'un numar din ziarul "Romanul liber" a lui Ratiu, ce mi l'a adus cineva decurand din tara, am cetit prima parte din Programul de activitate a Domnului Prim Ministru Ciorbea si

- 2 -

Presedinte Emil Constantinescu

16 Rugina

si m'a uimit sa citesc, in principiu, absolut aceleasi masuri de politica economica urmate de cele trei Guverne sub I.

Cum adica, daca politica economica sub I. nu a lucrat si a chinat poporul acum, ca prin scamatorie magica, va lucra sub regimul lui Emil Constantinescu? Nu are sens de loc!

In ziarul Universul, Nr. 280, Ianuarie, 1997 am citit ca un membru marcant din Guvern a declarat la postul de Radio BBC ca "terapia de soc e unica solutie pentru Romania sau cum spune el verbatim: Acum sapte ani, terapia de soc era o eroare, fiindca existau resurse suficiente pentru a suferi gradual, dar in sapte ani tara a fost secata in asa hal incat nu mai putem astepta."

Cum asa! Adica ceea ce in regimul I. a adus dezastru acum va aduce fericire poporului roman asa numai pentru ca fotoliul Presidential dela Cotroceni e ocupat de alta persoana? Ce fel de Logica Economica o mai fi si asta! Un corp economic al Romaniei asa de slabit 7 ani de doctrina "terapii de soc din timpul de bajenie a lui I." acum sub un regim de eliberare de neo-comunism, in loc sa-i ^{de} medicina de invigorare, un fel "miracle growth", care aici in America se intrebuinteaza la plante care nu cresc bine, Economiei Romanesti (scris cu litera mare!) asa de slabite dupa sapte de o politica economica diabolica ii mai dai un alt soc, o lovitura de moarte asanumai ca Guvernul Ciorbea nu are o politica economica sanatoasa? Asta poate fi numita aplicarea unei stiinte economice fara sens!

Si fiindca suntem la acest subiect, sa lamurim si ce a fost diabolic in politica economica a lui I. Titlul acesti scrisori este "Politica economica a Romaniei intre 1990-1997 complet falimentara". Accentul principal s'a pus pe incurajarea artificiala a industriei si productiei pentru export cand se stia foarte bine ca produsele romanesti nu erau de calitate superioara pentru a lua parte cu succes la competitia de pe pietele internationale si in acelas timp s'a neglijat agricultura si industria -- buna sau mai putin buna -- care s'a creat sub regimul de trista memorie a lui Ceausescu cu multe suferinte si lipsuri din partea populatiei dar care a implinit doua teluri principale: a dat de lucru la oameni pentru a'si castiga o paine zilnica si chiar si economisand ceva ca sa se poate duce in vacanta si a dezvoltat piata interna cu produse industriale romanesti in loc sa le importe si sa aiba nevoie de valuta ca sa le plateasca.

Regimul economic a lui I. a comis o crima nationala; a distrus industria romaneasca cu o sursa de venit pentru populatie; a distrus piata interna ca sa faca loc la "piete capitaliste salbatice" din Apus, cum le-a numit pe buna dreptate un sociolog polonez. De aceea o buna parte din popor mi-au spus cand eram eu acolo: "Domnule Profesor, sub Ilici -- cum ii spuneau ei! e mai rau, cu mult mai rau decat sub Ceausescu". Acum am auzit ca tot cei multi si nevinovati in suferinta, dupa dezastrul cu noile masuri luate de Guvernul Ciorbea in Ianuarie isi plang zilele spunand: "Sub Ilici era mai bine decat sub Ciorbea!"

Pe mine ma doare in suflet sa aud astfel de stiri triste fiindca

presedinte Emil Constantinescu

|| Rugina

eu l-am admirat mult, el venind din Ardeal--sotia mea e tot Ardeleanca-- de unde a venit in tara nu numai Gheorghe Iazar si Titu Maiorescu pe cand Ardealul era sub stapinire straina dar si cel mai mare economist pe care l'a produs neamul nostru in veacul trecut: Dionisie Pop Martian (1829-1865) care intr'o viata asa de scurta a produs asa de mult: a scris cea dintai carte de economie in limba romana; a infiintat cea dintai revista de economie-statistica pe care in primele numere numai el a scris-o in intregime; a pregatit si a executat de unul singur primul recensamant din Principate si a luptat din toate puterile ca sa nu vina in tara colonisti germani din Austria dupa formula "Drang nach Osten!", politica Guvernului Austriac de atunci.

Martian va fi privit si el de acolo de sus din Cer cu tristete la masurile luate de Guvernul Ciorbea. Eu i-am scris cred 3 scrisori din Noiembrie, 1996 dar nu am avut onoarea sa primesc un raspuns probabil fiindca mi-am ingaduit sa-idau unele sfaturi.

r) Mult respectate Domnule Presedinte Constantinescu, eu sunt prietenul Dvs. cel bun care nu inchide ochii admirand Puterea Publica si nici nu spera vreunul din Avantajele Puterii Politice. Pentru mine toate se opresc la linia unde sta scris cu litera mare: interesele vitale ale neamului romanesc trebuesc considerate intai, peste orice alte interese personale, profesionale sau de partid.

Domnule Presedinte, aveti mila de poporul romanesc care sufera nevinovat ca si Domnul Isus Hristos. Vreo 100,000 traiesc imparateste; poate alta 100,000 ca si in vremea lui Ceausescu si Ilici o duc bine. Dar restul de 20,000,000 si mai mult o duc greu si nu stiu ce sa mai faca ca sa supravietuiasca pana la primavara. Nu va jucati cu focul! "S'a ajuns cutitul la os!" cum se spune asa de plastic in limba populara. Repet, nu va jucati cu focul!

Cand se desleaga furia multimii, nu o mai poate opri nimeni! Nu cred ca Dvs. doriti sa vedeti varsare de sange! Daca se ajunge pana acolo sa fiti incredintati ca armata nu va trage in poporul suferind, chiar daca Guvenul ar lansa stirea despre o insurectie neocomunista. Nu lasati sa treaca acest moment istoric, fara a nu aplica si intelegciunea populara: "Da-mi Doamne mintea din urma a Romanului!", indiferent cati prieteni s'ar simti lezati. Nu mai ezitati! Timpul nu este de partea Dvs. Regula de urmat: Interesele vitale ale natiunii sa fie mai inainta de orice alte considerente.

Iati care este propunerea mea. Sfatul Nr. 1 il mai repet: sa va luati o Sambata si o duminica libera spre a putea ceti in voie primele 134 pagini din "Teoria si Practica Economica in Epoca de tranzitie si Dupa". Reflectati Dvs. singur fara a consulta pe alti experti (nationali sau straini", caci dela ei se trag toate necazurile Romaniei de azi. O singura exceptie sa faceti si anume sa va consultati cu Doamna Constantinescu. Asa fac si eu cu Ardeleanca mea caci ea e cel mai bun critic si de multe ori chiar ma iriteaza fiindca merge pana la ultima limita.

Reflectati la drama celor multi si nevionovati. Orice ar mai face de acum incolo Guvernul Ciorbea --afara de a face tabula rasa de reforma din luna Ianuarie si devota cu trup si suflet la realizarea unui "Miracol economic" intr'o actiune imediata la 21 Martie-- nu se mai poate reabilita.

Sfatul Nr.2 Va rog sa nu mai asteptati la minuni venite din afara prin credite si imprumuturi in strainatate. Am cetit ca data publica a ajuns la cifra astronomica pentru economia romana si anume 11 miliarde de dolari americani. Salvarea economica a Romaniei nu poate veni din afara; ea trebuie sa vina dinlauntru printr'un efort urias al intregii natiuni cand se pune in aplicare un Plan de Stabilizare Generala, o curatire imediata a tuturor elementelor de dezechilibru din economie si un spirit nou "Ca se poate realiza in Romania un miracol economic" cum nu a mai fost in nici o alta tara din lume adica "Prin Noi Insine!"

Alexandru Vlahuta, poet si prozator, in momente grele pentru tara noastra dela 1905 a scris si publicat un poem: "Minciuna Sta cu Regele la Masa" dar inteptul Rege Carol n'a cerut sa fie arestat sau supus la alte chinuri grele cum se facea sub Ceausescu. Un semn vizibil cat ea avansata era Democratia Romaneasca sub egida OMENIEI cea mai inalta virtute a neamului nostru.

Tot in numele OMENIEI si a suferintele celor multi, imi ingadui va rog a da ordin sa se organizeze un Simpoziom la Palatul Cotroceni unde sa se invite Consiliul de Ministri in frunte cu Domnul Prim Ministru Ceorbea, Presedintele Senatului si a Camerii Deputatilor, Presedintele Curtii de Casatie si de Conturi, Guvernatorul Bancii Nationale si Presedintii Comisiei de Economie si Finante din Senat si Camera, Presedintele Academiei Romane, Rectorul actual al Universitatii si Rectorul Academiei de Studii Economice si oricine mai credeti Dvs. inclusiv Deputatul Dr. Otto Weber, cu nume de german dar si un mare suflet de roman care cunoaste toata lupta me cu regimul I. unde sa se discute numai doua puncte:

- 1) De ce Planul Rugi nu se poate aplica cu succes in Romania? si
- 2) Exista alt plan mai bun si mai eficace si componentele?

Dupa Vlahuta, fiind tarziu in noapte, am uitat sa pun si corolariul pertinent pentru zilele noastre: "Minciuna sta cu expertii straini la masa!" Motivul fundamental: "Promit la tarile in cauza ceva care ei insasi nu pot sa livreze!" Ceva denecrezut: Sa platesti atatia bani in dolari (macar daca ar fi lei romanesti!) ca sa-ti dea un sfat pe care ei stiu ca nu poate realiza in practica! Asa numai ca sa chinui lumea!

Explicarea: vezi The Impossibility Theorem in Practice p.17-24 din manuscrisul anexat: Prolegomena to any future Study in Economics and Finance as a Science. The road to a Third Revolution in Economic and Financial Thinking" o lucrare de sinteza pe care tocmai am terminat-o iar acum pentru o scurta vacanta in Florida pana la 18 Martie, 97. Sunt la Boston pe data de 18 Martie. Telefon in Florida: 1-305-361-608.

Ca sa vedeti in ce lupta mare de idei ma gasesc de multa vreme, anexez si o copie de scrisori catre Presedintii Statelor Unite si Guvernele din Marea Britanie intr'un Studiu ce va apare in vara in Anglia: An American-British Economic, Monetary, Financial and Social Stabilization Plan: A New Vision of how to solve the "malaise" of the 20th century in the Western world. Din Prolegomena cetiti cel putin despre Great Transformstion si Global Transformation. pp.79-84 ca sa vedeti cum se explica cuvintele tari ce le intrebuintez fara

- 5 -

Presedinte Emil Constantinescu

13 Rugina

de expertii straini pe care ii intalnesc la diverse congrese.

Evident ca vreau sa iau parte la Simpozionul proiectat dar am bani ca sa platesc biletul de avion SwissAir Boston-Bucuresti retour. Va rog pe Dvs. daca se poate sa trimiteti un bilet de avion prin Swiss Air agentia din Bucuresti la Agentia mea din Boston:

The Chestnut Hill Travel 1210 Boylston Str. Chestnut Hill, MA 02167 .USA Tel. 617-734-0600 Fax 617-734 - 4920 cu indicatia
For Prof. Anghel Rugina cu adresa in fata acestei scrisori.

(c) De asemenea as dori rezervatie la Hotel Bucuresti unde am scris buna parte din editia revizuita din Planul Rugi.

Daca nu primesc nici un raspuns atunci am inteles cum stau lucrurile. Eu inteleg in ce imprejurari financiare se afla tara. Dragostea pentru tara si neamul romanesc nu va fi schimbata in nici fel pana la ultima suflare.

Simpozionul il vad incheiat in curs de o saptamana. Daca puteti face un aranjament atunci raman in tara sa ma pun la treaba la realizarea unui Miracol Economic ce va schimba fata tarii si profilul spiritual al opiniei publice. Eu sunt sigur ca daca Dvs. ati da prestima ca Prof. Rugina a fost invitat sa vina in tara pentru consultare de cum sa se rezolve criza economica si financiara in curs de 2 sau 3 luni, atunci cursul dolarului ar sta pe loc, cel putin pe timpul cat as sta in tara. Lumea stie ce va face Prof. R. este numai si numai in interesele poporului.

Daca nu ajungem la un aranjament acceptabil pentru ambele parti atunci dupa o saptamana ma intorc la Boston fara nici o suparare.

Cu cele mai alese sentimente si respect, raman

Anexe: 3

al Dvs. prea devotat,

Anghel Rugina

Anghel N. Rugina

Prof. Anghel N. Rugina

14

145 MOSS HILL ROAD
JAMAICA PLAIN, MASS. 02130 USA
TEL. (617) 524-4580

Boston, 20 Ianuarie, 1998

Domniei-Sale
Domnului Presedinte Emil Constantinescu
Republica ROMANIA
Palatul Cotroceni. Bucuresti. ROMANIA

Mult respectate Domnule Presedinte,

Din ziarele Americane de ieri am aflat despre criza politica din Romania.

sq Poate ca Pronia Cereasca si norocul poporului roman care a suferit si sufera inca nevinovat, a facut sa vina si acest moment critic asa ca sa am prilejul de a va oferi inca odata sa va ajut a scoate tara si economia romaneasca din groapa in care se afla inca din 1990.

In momentul de fata --as putea spune istoric-- avem nevoie sa mobilizam toate virtutile pe care acest popor le are dar din nefericire nu au fost utilizate la optimum inca din 1990.

Avem nevoie de curaj si onestitate in a privi in fata toate problemele date, asa cum sunt ele fara exagerare si fara infloriri sau iluzii desarte adica exact cum ne invata adevarul stiintific care mai intotdeauna corespunde si cu dorintele si aspiratiile poporului de rand.

Problemele date arata ca avem de a face cu o criza de dezechilibru general --in unele sectoare mai mult iar in altele mai putin dar totusi o criza generala. In mod logic ca si empiric avem nevoie de un Program de Stabilizare Generala, nu pe etape divizate in timp ci simultan pe toata linia asa incat poporul sa vada cu ochii lui ca binefacerile schimbarii vin imediat iar nu trambitate ca vor veni la anul caci in conditiile date nimeni nu mai crede in promisiuni goale.

Avem nevoie de optimism, cat mai mult optimism creator, sanatos cum se spune in intelepciunea populara "sa nu umblam dupa cai morti ca sa le luam potcoavele!" adica insotit si de spirit critic, sanatos ce l'am mostenit dela scoala moldoveneasca a lui Titu Maiorescu si grupul dela JUNIMEA in frunte cu Mihai Eminescu si Ion Creanga, pe care am dorit sa o vad reinviata in JUNIMEA NOUA dar n'am avut norocul sa gasesc ecoul cuvenit pana in momentul de fata.

Mai presus de toate, ca si stramosii nostri, sa avem credinta nestramutata in Puterea Divina a Adevarului, a Luminei si a Dreptatii imanente: NIHIL SINE DEO! Cu alte cuvinte sa avem constiinta impacata ca ne-am implinit datoria morala fata de mostenirea lasata de inaintasi si nu mai putin fata de cei multi care sufera nevinovati si se culca seara nemancati sau dorm in frig.

Eu va rog sa considerati inca odata serviciile oferite, toata experienta si toate cunostintele pe care am avut norocul sa le strang

Presedintele Emil Constantinescu

pe doua continente si anume pentru scopurile urmatoare:

1. Sa formez un Guvern pur de Tehnicienii care sa rezolve criza politica imediata degajata de lupta intre partide care sa aiba cea mai mare portie din puterea politica.
Faptul ca nu am activat in lupta politica imi va fi mai usor daca am increderea Dvs. sa rezolv problema unui vot de incredere in Parlament cum si colaborarea din partea tuturor partidelor.

2. Eu am avut ocaziunea sa cunosc personal pe cei mai multi oameni politici dela putere sau din opozitie si acum si inainte pana la 1990. Eu mi-am pastrat cetatenia romana si posed pasaport romanesc cu domiciliul in strainatate (USA)

3. Cu invitatie dela Dvs. eu vin in tara iar in curs de 10 zile voi prezenta Parlamentului lista noilor membri din Guvern si Programul de Guvernare care se afla in cartea: "Teoria si Practica Economica in Epoca de Tranzitie si Dupa", Editura Fundatiei Romania de Maine (1994)

Voi avea nevoie sa-mi trimiteti un tichet de avion SWISSAIR comandat la Agentia Swissair din Bucuresti si anume Boston-Bucuresti si Bucuresti-Boston pe numle meu dar la agentia Chestnut Hill Travel, 1210 Boylston Str., Chestnut Hill, MA 02167 Tel. 617-734-0600 Fax 617-734-4920

Casare in Bucuresti pentru 10 zile; daca nu reusesc in 10 zile ma intorc la Boston unde ma asteapta destul lucru.

4. Daca sunteti de acord, invitatia sa nu vina dupa 28 Februarie, 98 caci atunci ar fi prea tarziu pentru a organiza lucrarile de primavara in agricultura. Intr'adevar fara o agricultura bine pusa la punct nu se poate realiza o relansare economica generala.

5. Sub nici un motiv Banca Nationala sa nu inceapa operatiunea de liber schimb a leului pentru valuta straina caci in conditiile date asta ar insemna o alta fateta de dezastru, indiferent daca expertii straini au recomandat asta iar Guvernatorul actual a promis acest lucru. De cand a inceput dezastrul financiar din Asia de Sud-Est expertii straini sunt in deruta.

6. Nu cred sa avem dificultati cu Fondul Monetar International sau Banca Mondiala fiindca si conducatorii lor sunt in deruta. Dimpotriva un experiment cu succes in Romania sau oriunde pe glob i-ar bucura caci s'ar vedea si scapati din groapa in care se afla. Ma duc eu personal la Washington D.C. sa vorbesc cu Domnul Michel Camdessus cu care am corespondat mai inainte. La criza actuala nici ei nu au nici o solutie eficienta. De aci in deruta au revizuit in jos rata de crestere economica globala pentru 1998 iar "The IMF Executive Board has submitted a resolution to the Board of Governors proposing that IMF quotas be increased by 45 percent." iar Congresul USA cu greu va aproba o asemenea masura. (Vezi: IMF Survey, Vol.27, Nr.1, 12 Ianuarie, 1998).

7. Nu e nevoie sa se faca uz de nici un credit sau imprumut din strainatate ca sa se curete dezechilibrul general in care se afla economia romaneasca inglodata de ineficienta si coruptie.

Presedintele Emil Constantinescu

8. Garantez ca in curs de un an (1998) Bugetul Statului va fi echilibrat printr'o noua reorganizare administrativa si bugetara.
9. Garantez ca in curs de un an (1998) somajul va fi redus la 1/3 de un procent, 1/3 % reprezentand numarul infim de mic raportat la totalul fortei de munca si anume a celor care isi schimba locul pentru a cauta o pozitie mai buna sau din alte motive.
10. Nici o intreprindere nu va fi inchisa fara a nu se cerceta in mod obiectiv cauzele nerentabilitatii si fara a nu se consulta si populatia din zona respectiva asa ca orice incidente ca ca cele dela Calugareni sa fie evitate in viitor.
11. Sanatatea publica si educatia profesionala de toate gradele vor avea prioritate. Armata, Scoala si Biserica formeaza o Unitate Nationala.
12. Garantez de asemenea ca toate legile trecute prin Parlament vor fi aplicate cu strictete si fara nici o partinire. Se va stopa imediat intrebuintarea de Ordonante si se va reveni la legi constitutionale. Regalitatea sa se considere o problema inchisa, cel putin pentru doi ani asa incat toate energiile intelectuale si profesionale sa fie indreptate catre realizarea unei Renasteri Romanesti intruchipate in economie, stiinta, arte si credinta stramoseasca in legea nescrisa a OMENIEI pe care trebuie sa o trecem mai departe la generatia care se ridica acum.

Asa sa ne ajute Puterea Divina ca sa implinim aceste 12 puncte cardinale la o alta viata mai buna pentru intreaga populatie romaneasca fara nici o discriminare politica, religioasa sau de etnie.

Daca in 10 zile (1-10 Martie, 1998) nu reusesc sa formez un Guvern de tehnicieni si sa capat un vot de incredere dela Parlament, atunci fara nici o suparare sau obligatie ma intorc acasa la Boston avand constiinta impacata ca mi-am implinit o datorie morala fata de neamul si tara de unde ma trag.

Alaturat se afla ultimul manuscris dintr'o carte care va apare in curand in Anglia: PROLEGOMENA TO ANY FUTURE STUDY IN ECONOMICS, FINANCE AND OTHER SOCIAL SCIENCES.

Manuscrisul alaturat poarta un titlu care in romaneste poate fi considerat si deviza noului Guvern, asa cum il vad eu si anume:

TIMPURI NOI, PROBLEME NOI SI IDEI NOI!

Cu cele mai alese sentimente de Roman, va doresc succes pe toata linia in 1998 si dupa. Asteptand un cuvant dela Dvs. raman al Dvs.

Anexe: 1

acelas prea devotat,

Anghel Rugina

Anghel N. Rugina

P.S. Aceasta scrisoare poate fi data publicitatii.

Copy

17

The International Society for Intercommunication of New Ideas, Inc. (ISINI)

OFFICERS

Ignacio Ortiz,
President,
Universidad Nacional
Autónoma de México

Grigore H. Rima,
Vice President (1),
Temple University,
USA

Georgios Houmanidis,
Vice President (2),
University of Piraeus,
Greece

Donald G. Bodkin,
Vice President (3),
University of Ottawa,
Canada

Thomas J.F. Riha,
Vice President (4),
University of Queensland,
Australia

Robert J. Krabbe,
Secretary-Historian,
Wageningen Agric. Univ.,
The Netherlands

Julius Moncarz,
Treasurer,
Florida International Univ.,
USA

HONORARY MEMBERS

Ionel N. Rugina,
Honorary President-
Emeritus,
Northeastern Univ.,
USA

Raymond Barre,
Former Prime Minister of
France

Ionel Drăganescu,
Former President
Academia Romana,
Romania

Jean Guitton,
Member of L'Institut de
France

BEL LAUREATES:

Friedrich A. Hayek,
Germany

Jan Tinbergen,
The Netherlands

Henri Prigogine,
Belgium

George E. Palade,
USA

Boston, 22 Martie, 1999

Onor. Rector Emil Constantinescu
Presedinte al Romaniei
Palatul Cotroceni
Bucuresti. ROMANIA

Mult respectate Domnule Presedinte,

Dupa stirile care circula aici in America, situatia economica si financiara a Romaniei s'a inrautatat pana la punctul critic ce se poate numi "marginea rapei". Dolarul American a ajuns la 20,000 lei, ceea ce inseamna un val nou de inflatie, daca nu ^{se}limpezesc apele cat de curand.

La ultima intalnire cu regretatul Corneliu Coposu, mai exact cand mi-am luat ramas bun, mi-a spus textual: "Domnule Profesor, sa nu lasati tara sa se duca de rapa!" Glasul Domnului Coposu ma urmaresta si dupa ce a plecat dincoace amarat ca nu a putut sa vada o alta Romania, mai buna si mai dreapta, intr'un cuvint un "Miracol Economic", in care a crezut si el.

In amintirea lui si a celor care au cazut jertfa in asa numita "Revolutie Inscenata" dela sfarsitul anului 1989, eu tot mai cred si voi crede pana la ultima suflare ca un "Miracol Economic" in tara romaneasca mai este inca posibil dar el nu poate veni prin sfaturi date de expertii straini sau expertii romani care asculta orbeste recomandarile.

O Renastere Romanesca curata si demna fata de inaintasi in economie, finante, stiinta si arte, nu se poate ridica prin credite (imprumuturi) sau sfaturi venite din strainatate ci numai "PRIN NOI INSINE!", cum s'a creat Statul romanesc modern. In conditiile de fata prin realizare cat mai curanda a unei "Reforme Integrale" de structura care sa functioneze imediat, sa inlature indoiala "ca nu se poate"; sa deschida ochii la fiecare cetatean, nu prin promisiuni goale ca la anul va fi mai bine ci prin puterea exemplului viu dat de "Reforma Integrala" si ultimul cetatean sa se convinga singur ca merita sa lucrezi cat mai mult si cat mai bine in sinceritate si onestitate totala ca asa trebuie sa fie dupa legea nescrisa a "OMENIETI" si "constiinta de a fi roman".

Dar toate aceste beneficii de ordin public nu pot sa devina "un bun comun" decat numai daca "Reforma Integrala" a fost conceputa pe baza unui plan de echilibru general stabilit in economie, moneda, finante private si de Stat cum si distributia venitului national, toate laolalta incepand sa functioneze normal din ziua "D".

In conditiile de fata , imi ingadui sa mai incerc inca odata
ajuta poporului din care ma trag facand urmatoarea propunere:

La romaneasca a cheltuit atatia bani cu expertii straini veniti
din Apus iar expertii romani mergand in strainatate fara a aduce
prea multe rezultate cu succes pentru viata zilnica a poporului.
"Statul" acesta muls si tras in toate directiile, cu sau fara folos,
sa mai cheltuiasca o mica fractiune si cu batranul Rugin, ca poate de
data asta (cand se apropie "ORA 25" cum spunea Constantin Virgil
Gheorghiu care si el a crezut in "Miracolul Economic Romanesc" dar
cel de Sus a vrut altfel) va avea mai mult noroc!

Iata care este propunerea:

1. Sa-mi ingaduiti si sa ma sprijiniti ca sa vin la Bucuresti pentru
2 saptamani si sa vad la fata locului care este situatiunea reala
si ce se poate face imediat, fara alte credite din afara, asa incat
sa se evite "caderea in rapa", cu repercusiuni dureroase pentru popor
si nu mai putin pentru Dvs. care reprezentati tara. Eu nu am mij-
loace suplimentare ca sa vin la Bucuresti pe socoteala proprie.

De aci apelez la Dvs. sa acoperiti cheltuelile cu transportul si
cazarea la Bucuresti pe 2 saptamani. Nu ma pot deplasa la New York
pentru Tarom. Eu intrebuintez dela Boston linia Swiss Air.
Agentia mea in Boston este: Chestnut Hill Travel 1210 Boylston Str.
Chestnut Hill, Mass. 02167 Tel. 617-734-0600 FAX 617-734-4920

Am nevoie de un tichet Boston-Bucuresti si retour Boston.

2. Programul de lucru: In prima saptamana sa ma informez, atat cat este
posibil, de cum sta situatia in momentul de fata si anume vizitand
diferite institutii publice si private. Voi avea nevoie de cazare
in Bucuresti si in plus ca sa pot avea acces usor, fara pierdere de
vreme, voi avea nevoie de o Legitimatie Temporara dela Presedintie
cu specificarea de Inspector General de Economie si Finante, cu scop
de informatica.
3. In saptamana a 2-a sa fie oranzate la Cotroceni sau in altaparte
trei sedinte de lucru prezidate de Dvs, sau Domnul Prim Ministru
Radu Vasile. In prima sedinta sa fie convocati toti Ministrii actuali
sau care au servit sub Administratia Dvs. Fiecare Ministru sa pre-
zinte cel putin 2 zile inainte un Memo de doua pagini in care sa
arate greutatile ce le intampina in rezolvarea problemelor de resort.
Asemenea Memos trebuie sa le am^{ana} cel putin 2 zile inainte de
sedinta ca sa stiu si eu despre ce vorba.
4. In a doua sedinta sa fie convocati toti Primi Ministrii, Ministrii
in frunte cu Senatorul Ion Iliescu. Aceias conditie sa fie implinita
de a depune un Memo cu aceias intrebare despre greutatile avute si
de n'au putut rezolva cum se cuvine problemele date, Memo care trebuie
sa fie inaintat cel putin 2 zile inainte.
5. In a 3-a sedinta sa fie invitati toti sefii de partide din opozitie
cu acelas angajament de a prezenta un Memo de 2 pagini in care sa
raspunda care sunt problemele cum le vad ei si in ce directie se
afla solutia.

Rugina

6. Sa mi se ingadue a avea convorbiri private cu expertii straini ca sa aud si plangerile lor si ce opinie au despre solutionarea problemelor in cauza.
7. In final sa am o zi sau doua ca sa pot organiza o sinteza a tuturor discutiilor avute si un program imediat de masuri necesare, in special in Agricultura care e Problema No.1 in ceea ce priveste prioritatea.

Sa avem o sedinta in care sa prezint Programul de "Reforma Integrala

Daca acceptati programul, atunci raman mai departe sa lucrez cu Domnul Prim Ministru Radu Vasile. Daca nu se poate ajunge la un numitor comun atunci, fara nici o suparare, ma intorc acasa la Boston unde am destul de lucru.

Voiu avea constiinta impacata ca mi-am implinit datoria morala fata de natiunea din care ma trag iar pentru Dvs. voiu avea un mare respect si recunostinta ca m'ati ajutat sa-mi implinesc si acest vis.

Alaturat se afla un exemplar din ultima lucrare: PROLEGOMENA etc.

Cu cele mai alese sentimente, astept un raspuns si raman

Al Dvs. prea devotat,

Anghel Rugina

Anghel N. Rugina

Anexe: 1